

Az evangelizációs, közösségi, örömteli Egyházért

Fábry Kornéllal,
az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye
kinevezett segédpüspökével beszélgettünk

Ferenc pápa 2023. június 27-én Fábry Kornélt, a Kaposvári Egyházmegye papját, az Emmánuel Közösség tagját guardialfierai címzetes püspökké és az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspökévé nevezte ki. Papi életútjáról, sokrétű szolgálatáról kérdeztük Fábry Kornélt.

– Ha megkérem, felidézi azokat a pillanatokat, amikor arról értesült, hogy a Szentatya püspökké nevezte ki?

– Hívtak a nunciaturáról. A titkár úr azt kérdezte, mikor tudnék felmenni, mert nuncius úr szeretne beszélni velem. Olyan sűrű volt a napom, hogy csak másnapra tudtam ígérni az érkezésemet. Akkor a titkár úr azt válaszolta, jó volna, ha mégis aznap tudnék időt szakítani erre a találkozóra, „nem lesz hosszú”. Elmentem a nunciaturára, és végül is csak háromnegyed órát késtem egy megbeszéléstől.

A nuncius úr kedvesen fogadott, és elmondta, hogy Ferenc pápa kinevezett püspökké, azután megkérdezte, elfogadom-e a kinevezést. Mielőtt válaszoltam volna, azért megkérdeztem tőle, lehet-e visszautasítani pápai kinevezést. A válasz elég egyértelmű volt... Azt gondoltam magamban, ha a Szentatya bízik bennem, akkor igent kell mondanom.

(Folytatás a 9. oldalon)

Fotó: Merényi Zita

Közösségek otthona
a csákvári plébánián
7. oldal

Látogatás
a Szentjánosbogár lelki-
napokon Berkenyén
8. oldal

Emlékezés Frajka Félix
ferences szerzetesre
11. oldal

Növekedjünk a Krisztusra alapozott értékekben!

Szent Lászlót ünnepelték Győrben

„Szent László királyunk kapocs. Összeköt mindenkit, akik országunk, településeink külső és belső boldogulását és békéjét munkálják” – buzdított Hortobágyi T. Cirill OSB pannonthalmi főapát közös, az összekapcsolódást erősítő ünnepésre Szent László napján, június 27-én Győrben. A Nagyboldogasszony-székesegyházban bemutatott szentmisét a hagyományos fogadalmi körmenet követte.

Püspöki Konferencia elnöke köszöntötte: „Kiemelt ünnepünk ez a nap. Őseink 260 évvel ezelőtt tettek fogadalmat megtartására, amit nekünk is követnünk kell. Ma is rászorulunk Szent László pártfogására.”

(Folytatás a 3. oldalon)

Erdő Péter bíboros birtokba vette új címtemplomát Rómában

Erdő Péter bíboros, prímás július 1-jén este birtokba vette új címtemplomát, a római Colosseum szomszédságában álló Santa Maria Novát, vagy ahogyan a városban élők nevezik, a Szent Franciska-bazilikát. Az ünnepi szentmisén a főpásztor köszönetet mondott Ferenc pápának ezért, hogy ezt a templomot jelölte ki számára.

Szent II. János Pál pápa eredetileg a Kis Aventinus dombon található Szent Balbina ókeresztény bazilikát jelölte ki Erdő Péter bíboros címtemplomául, ám az épület rossz állapota miatt – hiszen a tetőgerendák is beszakadtak – be kellett zárni. Mivel belátható időn belül nem kerülhet sor a bazilika renoválására, így febru-

ár végén a Bíborosi Kollégium dékánja, Giovanni Battista Re bíboros bejelentette, hogy Erdő Péter új bíborosi címtemplomát kapott. A fehérruhás olivetanus benecésekhez tartozó templom a tavaly elhunyt Angelo Sodano bíboros, korábbi államtitkár címtemploma volt.

(Folytatás a 3. oldalon)

Szabad nemet mondani

Eberlein Éva a gyermekek szexuális
neveléséről és a bántalmazásról

Eberlein Éva Aradon született. Hitoktatóként végzett, gyerekekkel és kamaszokkal foglalkozott, majd az erdélyi katolikus karizmatikus megújulás ifjúsági evangelizációjának felelőse lett. 2013-tól a magyarországi Szent András Evangelizációs Iskola ifjúsági projektjét vezette. Jelenleg Magyarországon él, három gyermek édesanyja, és Egyedül nem megy kurzusaival coachként segíti a szülőket gyermekeik szexuális nevelésében. Beszélgetésünk első részében a bántalmazás megelőzésének lehetőségeiről is szó esett.

– Mik az Egyedül nem megy program tapasztalatai, amelynek keretében különböző kurzusokat tart szülőknél?

– Több mint százötvenen végezték el a kezdő kurzust, ami a szexuális nevelés alapjaival ismert meg. Pozitív visszajelzések jöttek a szülőktől. Volt, aki félt ettől a témától, de most már magabiztosan tud válaszolni a gyerekének, ha kérdez. A sze-

xuális nevelés nem nehéz, csak egészen új hozzáállást igényel. A legnehezebb, hogy lenyeljük a gombócot a torkunkban, legyőzzük a félelmeinket. A gyerekek ezt az érzést még nem ismerik. A kurzusok eszközöket adnak a szülőknél a szexuális neveléshez, s így gyermekeik úgy tudják kísérni a fejlődésük során, hogy azok pozitívan álljanak a szexualitáshoz, örüljenek a nemi identitásuknak, és Isten terve szerint tudják majd megélni a párkapcsolatot.

(Folytatás az 5. oldalon)

Indulj el, hirdesd a jó hírt!

Április 12-én a Szentatyia folytatta az evangélicizáció iránti szenvedélyről szóló katekizációs sorozatát. Olasz nyelvű beszédében Szent Pál gondolatait felhasználva elmélkedett az örömhírhirdetés iránti készségről: ez adja meg a lelki harchoz szükséges szilárdságot és biztosságot. Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekizációs fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

Miután láttuk – két héttel ezelőtt – Szent Pál személyes, lángoló odaadását az evangéliumért, ma mélyebben elgondolkozhatunk az evangéliumi buzgóságról, ahogyan ő maga beszél róla, és ahogyan azt néhány levelében leírja. Saját tapasztalatai alapján Pál nem hagyja figyelmen kívül a rossz irányba tartó, torz buzgóság veszélyét; ebbe a veszélyes csapdába ő maga is beleesett a damaszkuszi úton történt gondviselészerű földre esése előtt. Olykor rossz irányú, konok buzgósággal kell szembenoznünk, mely kizárólag emberi, a keresztény közösség számára elavult normák betartására törekszik. „Némelyek – írja az apostol – nem jó szándékkal buzgólkodnak köztetek” (Gal 4,17).

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt az ügybuzgalmat, amellyel egyesek a keresztény közösség keretén belül is rossz dolgokkal foglalkoznak; hamis evangéliumi

COPYRIGHT © VATICAN MEDIA

buzgósággal is hengeghet valaki, miközben valójában a dicsekvésnek, saját meggyőződéseinek vagy az önszeretetének a hajszolása a célja.

Ezért tegyük fel a kérdést: melyek a valódi evangéliumi buzgóság jellemzői Pál apostol szerint? Ehhez hasznosnak látszik az általános kihallgatás elején hallott szöveg [Ef 6,13–15], melyben az apostol a lelki harchoz szükséges „fegyvereket” sorolja fel. Ezek között találjuk az evangélium hirdetésére való készségeket, melyet egyesek „buzgóságnak” fordítanak – ez az ember buzgónc harcol ezekért az eszmékért, ezekért a dolgokért –, s ezt a buzgóságot nemegyszer „saruként”, „lábbelként” emlegetik. De vajon miért? Ho-

gyan függ össze az evangélium iránti buzgóság azzal, amit az ember a lábára tesz?

Ez a metafora Izajás próféta egyik szövegére megy vissza, mely így szól: „Milyen szép a hegyeken annak a lába, aki jó hírt hoz; aki békét hirdet, örömhírt hoz, és kikiáltja a szabadulást. Aki azt mondja Sionnak: »Királya lett a te Istened«” (Iz 52,7). Itt is találunk utalást az örömhírhirdetőjének a lábára. Hogy miért? Mert annak, aki hirdetni megy, lábra kell állnia, el kell indulnia! De azt is jellemezzük meg, hogy Pál ebben a szövegben úgy beszél a saruról, mint a fegyverzet részéről, a csatába induló katonára felszerelésének analógiáját követve: a harcban elenged-

hetetlen volt, hogy az ember biztosan álljon a lábán, a terrep csapdáinak elkerülésére, melyekkel az ellenfél gyakran teleszórta a csatateret, és hogy legyen ereje a futáshoz és a helyes irányba való mozgáshoz. Ezért volt hát fontos a saru: a futáshoz és az ellenség csapdáinak elkerülésére kellett.

Az evangéliumi buzgóság az a támasz, amelyre az örömhírhirdetés támaszkodik, a hírnökök pedig olyanok, mint Krisztus testének, az Egyháznak a lábái.

Nincs örömhírhirdetés felkerekedés nélkül, elindulás nélkül, kezdeményezés nélkül! Ez azt jelenti, hogy egyedül az úton lévő a keresztény! Nem keresztény az, aki nem lép ki

magából, aki nem indul el, hogy hirdesse a jó hírt!

Nincs örömhírhirdetés útra kelés nélkül, járás nélkül! Az ember nem hirdetheti az evangéliumot mozdulatlanul, irodába zárkózva, az íróasztalnál ülve vagy az online tér harcosaként másokkal vitatkozva, és az evangéliumhirdetés kreativitását innen-onnan átvett gondolatok „copy-paste”-jével helyettesítve. Az evangéliumot úgy hirdethetjük, ha megmozdulunk, megyünk, járunk.

A Pál által használt kifejezés, mellyel az evangéliumvívők lábbelijét jelöli, olyan görög szó, amely készenlétet, felkészültséget, serénységet jelent. Ez a tunyaság ellentéte, mely összeegyeztethetetlen a szeretettel. Másutt ugyanis Pál azt mondja: „A buzgóságban nem lankadjatok, legyetek tüzes lelkületűek: az Úrnak szolgáltok!” (Róm 12,11). Ezt a magatartást követelte meg a *Kivonulás könyve* a húsvéti szabadulás emlékülésének elköltéséhez: „Így fogyasszatok: a derekatok felövezve, saru a lábatokon, bot a kezetekben. Sietve egyétek, mert ez az Úr átvonulása! Én végigvonulok azon az éjszakán” (Kiv 12,11–12a). A hírnök készen áll az indulásra, és tudja, hogy az Úr meglepő módon halad el; ezért mentesnek kell lennie a tervektől, és készen kell állnia a váratlan, új cselekvésre: késznek kell lennie a meglepetésekre! Az, aki az evangéliumot hirdeti, nem

ülepedhet meg az elfogadhatóság vagy a „mindig is így csináltuk” börtönében, hanem késznek kell lennie követni egy nem e világból származó bölcsességet, ahogy Pál mondja, amikor magáról beszél: „Tanításom és igehirdetésem ezért nem a bölcsesség elragadó szavaiból állt, hanem a Lélek és az erő bizonyosságából, hogy hiteteknek ne emberi bölcsesség, hanem Isten ereje legyen az alapja” (1Kor 2,4–5).

Látjátok, testvéreim, milyen fontos ez a készenlét az evangélium újdonságára, a lendületes hozzáállás, a kezdeményező-készség, a bátorság, hogy úttörők legyünk. Az, hogy nem szalasztjuk el az alkalmat arra, hogy a béke evangéliumát hirdessük, azt a békét, amelyből Krisztus többet és jobban tud adni, mint a világ.

Ezért biztatlak benneteket, hogy legyetek olyan evangéliumhirdetők, akik útnak indulnak, akik félelem nélkül járnak, hogy elvigyék Jézus mindent megváltoztató szépségét és újdonságát.

„Igen, Atyám, Jézus megváltoztatja a naptárat, mert most már Krisztus előtti éveket is emlegetünk.” – „Persze, azt is megváltoztatja, de legfőképp az emberi szívet változtatja meg!” Te hagyod-e, hogy Jézus megváltoztassa a szívedet? Vagy langyos, mozdulatlan keresztény vagy? Gondolj el ezen: lelkesedsz-e Jézusért, haladsz-e előre! Gondolj el egy kicsit!

Fordította:
Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Elismerő oklevelet kaptak a pápalátogatáson közreműködő katonák

Ferenc pápa április 28. és 30. között járt Magyarországon. A Szentatyia apostoli látogatásának sikerében közreműködő katonáknak adott át elismerő oklevelet Berta Tibor dandártábornok, katolikus tábortábornok, katolikus tábortábornok a budapesti Petőfi lak-tanyában, június 27-én.

A kitüntetések átadására a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandárnál a Dandár Napja ünnepi állománygyűlésen került sor. Először Illésfalvi Péter, a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténelmi Intézet és Múzeum Hadtörténelmi Kutatóintézet kutatója a Magyar Honvédség hadrendi számainak változásáról, annak okairól, és Szurmay Sándor (1860–1945) gyalogsági tábornokról, honvédelmi miniszterről, a dandár névadójáról tartott előadást. Ezt követően kitüntetéseket és elismeréseket adtak át.

Berta Tibor dandártábornok, katolikus tábortábornok és Mudra József ezredes, dandárparancsnok a Ferenc pápa apostoli látogatásán végzett kiemelkedő munkája elismeréséül emléklapot és a pápalátogatás hivatalos emlékét adományozta a közreműködő rendőröknek, katonáknak és a honvédség munkatársainak.

Berta Tibor tábortábornok a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és Erdő Péter bíboros, prímás nevében is megköszönte a pápalátogatás során szolgálatot teljesítők munkáját.

Kiemelte, hogy mintegy százötven főnek szeretnék átadni az elismerést, közülük itt

csak néhányan vannak jelen, a többiek most is szolgálatban vannak.

Berta Tibor katolikus tábortábornok kérdéskörre elmondta, a honvédség tagjai elsősorban a díszelgésben vettek részt a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren a pápa fogadásánál, illetve a hivatalos fogadtatáson a Szent György téren. Ezenkívül azokon a helyeken biztosítottak, ahol katonai rendszerek volt szükség. Hozzátette, a katonák is érezték, hogy itt most egy különleges eseményről van szó.

Bár kívülről úgy tűnhetett, hogy rutinába oldották meg a feladatukat, tisztában voltak azzal, hogy nemcsak egy államfő, hanem Krisztus földi helytartója érkezett Magyarországra. Azért is tartották fontosnak a katonák munkájának elismerését, mert minden egyes mozzanatra, még a legkisebb szolgálatra is szükség volt ahhoz, hogy a Szentatyia látogatása jól sikerüljön.

Baranyai Béla
Fotó: Fábrián Attila

Levelet küldtek a Szentatyának Tiranából

Üléseztek az európai püspöki konferenciák titkárai

Albánia fővárosában üléseztek az európai püspöki konferenciák titkárai június 22. és 25. között. A találkozón a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) titkára, Tóth Tamás is részt vett. Június 24-én Ferenc pápa audiencián fogadta az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának (CCEE) elnökségét – köztük Német László belgrádi érseket –, akik a titkárok által írt levelet is átadták a Szentatyának.

A CCEE vezetőinek a pápával való éves találkozója alkalmat ad arra, hogy áttekintsék a szervezet tevékenységeit és meghatározzák a kontinens Egyházának prioritásait. A napirendi pontok között szerepelt a püspöki szinódus február 5. és 12. között Prágában tartott kontinentális gyűlésének bemutatása, ökumenikus kérdések, az ukrajnai háború kihívásai és az Egyház elkötelezettsége a sok menekült befogadása és lelki segítése iránt.

A találkozó elején a CCEE elnöke, Gintaras Gruas érsek átadta a Szentatyának az összes európai püspöki konferencia titkára által aláírt levelet, amelyben szeretetüket és közelségüket kívánták kifejezni a Szentatyának, valamint imáikról biztosították a június 7-i mütét utáni mielőbbi felépüléséért: „Aggudalommal követjük a kórházi tartózkodásáról és a műtéti beavatkozásról szóló híreket, továbbra is imádkozunk Önért, hogy felépülése a lehető legjobban folytatódjon” – áll a levélben.

A főtitkárok június 22. és 25. között Tiranában gyűltek össze éves találkozójukra, amelynek témája: Az Ecclesia in Europától a szinodalitáshoz szóló szinódusig. Az úton lévő európai Egyház 20 évvel II. János Pál apostoli buzdítása után.

A levélben köszönetet mondanak, amiért a pápa folyamatosan felhívásokat intéz az ukraj-

nai háború befejezéséért és az „igazságos békéért az ukrán nép számára”. A főtitkárok köszönetet mondanak Ferenc pápának „azért a figyelemért is, amelyet pápasága során Európának szentel”, és emlékeztetnek a közelgő európai pápai utazásokra: augusztus 2–6. között Lisszabonban lesz jelen az ifjúsági világtalálkozó, majd szeptember 23-án Marseille-ben a Mediterráneumról szóló tanácskozás zárásán.

Szent II. János Pál Ecclesia in Europa kezdetű zsinat utáni buzdítása közzétételének 20. évfordulóján a titkárok hangsúlyozzák, hogy ez a prófétai dokumentum, „amely már 2003-ban felvázolta azoknak az európai kihívásoknak a nagy részét, amelyeket ma megélünk, egy szinodális út gyümölcse. Ezért gondoltunk arra, hogy összekapcsoljuk a szinodali-

tásról szóló szinódussal, amelyben az egész Egyház részt vesz, hogy elgondolkozunk az ugyancsak prófétai szinodusi folyamatról, és együtt járjunk az úton, tanúságot téve arról, hogy Krisztus Európa reménye.”

Ferenc pápa Gruas elnöktől vette át az üzenetet, megköszönte, hogy gondoltak rá, és áldásával viszonzta a szeretetüket. A CCEE elnöksége a hét folyamán több találkozót is tart a Római Kúria egyes dikasztériumaiban.

Fordította: Thullner Zsuzsanna
Forrás és fotó: CCEE

Növekedjünk a Krisztusra alapozott értékekben!

Szent Lászlót ünnepelték Győrben

(Folytatás az 1. oldalról)

Az ünnepi szentmise főcelebránsa és szónoka Hortobágyi T. Cirill OSB pannonhalmi főapát volt. Koncelebrált Veres András püspök és Pápai Lajos nyugalmazott megyéspüspök.

Hortobágyi Cirill a szentmise elején arra hívott, hogy meglátva Szent Lászlóban a mindazok közötti összetartó kapcsolatot, akik országunk, településeink külső és belső boldogulását és békéjét munkálják, legyünk mi is az összetartozás munkásai. „Nagy szükségünk van ma, megosztott világunkban a kötelekek, az összetartó kapcsolatok megerősítésére, országunk, településeink külső és belső boldogulásának és békéjének kimunkálására, széthúzás helyett összefogásra, szent és nemes célok érdekében.”

Szentbeszédében visszakintett Szent László művére, és három pontban foglalta össze annak üzenetét. Elsőként arra figyelmeztetett, mit veszítünk, ha a történelmi korrektség jegyében, a kritikus gondolkodás igényével az egy-egy szent köré épített kultusz sötét foltjait keressük.

Nyolcszáz éves a Szent László-kultusz, amit dicsőítő himnuszok, magasztaló énekek, hőstetteit bemutató krónikák és legendák, a művét értékelő tanulmányok, lelkesítő prédikációk és műalkotások sokasága tükröz. A kultusz dicsfény. A mai tárgyla-

gos, néha túlzottan kritikus gondolkodás hajlamos arra, hogy keresse, hol fakul ez a dicsfény.

S rá tud találni erre Szent László esetében is. Az így gondolkodók felteszik a kérdést, látva a lovagkirály kemény, szigorú törvénykezését, megtorló büntetéseit: a cél valóban szentesíti az eszközt? Mert bár a szigor hatékonynak bizonyult, véget vetett a Szent István halálát követő trónharcoktól és pogányláza-dásoktól hangos, zúrzavaros időszaknak, de lehet szentnek nevezni azt, aki megcsökkítást és kivégeztet embereket, a mai szemmel semmiségnek tűnő lopásért? Vajon valós képet festenek róla, amikor „a könyörületesség cselekedeteivel teljes” uralkodóként emlékeznek rá? Nem nagyítják fel egyoldalúan hőstetteit és erényeit? Valóban nem söpörhetjük le egyszerűen ezeket a kérdéseket, és megnyugtató, hogy maga László sem tette. Gyötörte a kérdés, meddig lehet elmenni a földi siker érdekében – árulja el László Monte Cassino apátjának, Oderiusnak 1091-ben írt levele, amelyben így fogalmaz: „... bűnös ember vagyok, mivel a földi méltóság gondját a leg súlyosabb bűnök nélkül nem lehet előmozdítani...”

Szent László példát ad arra, hogy emberi törekvésünknek nem lehet egy cinikus mosollyal, kézlegyintéssel elintézni, mondván, ez már csak így van. László kihívásként te-

kint saját gyöngességére. Ismeri a bűnbánat és a vezeklés erejét, ismeri a bocsánat felszabadító élményét, az irgalom és együttérzés másik embernek méltóságot adó csodáját. Életfeladatként állítja elénk önmagunk nevelését – közelíteni magunkat a tiszta és nemes emberi eszmények felé, amivel sohasem hagyhatunk fel, sohasem leszünk teljesen készen.

Szent László életének az is üzenete, hogy a minden erejével Szent István művét folytató uralkodás – a bölcs, Magyarország függetlenségét, nemzetközi beágyazottságát elősegítő és tekintélyét előmozdító külpolitika, valamint a belső stabilizáció – nem merülhet ki intézmények alapításában, a változást az emberek szívében kell előidézni, amit a hit elmélyítése hozhat el. „A politikai alapú, racionális belátás kevés, a szív megtérése

kell az üdvösséghez” – fogalmazott a főapát. Szent László művének folytatása ezért ma elsősorban azt jelenti, hogy nem nyugodhatunk bele, hogy tumpuljon életünkben az eszmény, a hit, a keresztény tanítás, még akkor sem, ha mások nagy szóval, talán érdekből hirdetik a keresztény erkölcsöt, de nem élük.

Harmadik üzenetként azt bizta ránk a főapát, ha Szent László ma élne, legnagyobb gondja az ember lenne – a mi nemzedékünk, mely – ahogy XII. Piusz pápa a félelmet megfogalmazta – tudásában óriássá vált, de erkölcsiében törpe marad. Melyet az a veszély fenyeget, hogy elhalványul benne a teljesebb, emberibb élet eszménye és az ez iránti őszinte, tiszta vágyakozás, és az együvé tartozás tudatának erősítésénél, a köz javának előmozdításánál fontosabbá válik az egyén boldogulásának, előmenetelének szűk

látókörü munkálása, akár a másik kárára is, még akár a széthúzás révén is. Hogy az önzetlen, önmagát odaadó elszántság, az ész, erő, szent akarat és az áldozatvállalás fémjelezte munka helyett az ügyeskedés, a helyezkedés és a kapcsolatok révén történő előrelépés és a gyors meggazdagodás mintája terjed.

Szent László törekvése ma az lenne, hogy ismét erkölcsi-

ban. „Ne azt kutassuk tehát, hogy vannak-e a Szent László övező dicsfényen foltok, hanem kövessük őt, és álljunk bele törekvéseinek lényegébe, ami napjainkban a mi személyes jövőnkét és a társadalom jövőjét garantálja!”

Az ünnepi szentmisét követően indult el a Szent László-hermát hordozó fogadalmi körmenet a székesegyházból. A Magyar Honvédség Dáni-

iben növekedjen nemzetünk, a Krisztusra alapozott, életet nemesítő emberi értékekben, a becsületben, a tisztességben, a kimondott szó megtartása szentségében.

Szent László ma is Jézus Krisztust állítaná népünk elé példaként, és az tanítaná – ahogy Ferenc pápa is –, hogy forduljunk cselekvő szeretettel környezetünk és a többi ember felé, vállaljuk felelősségünket a teremtett világ és az emberi társadalom értékeinek védelmében és előmozdításá-

elfy Tibor 205. Légvédelmi Rakétaezred adott díszőrséget, a menetet rézfúvósok kísérték a belváros utcáin.

A Szent László-szobornál elénekelt Te Deum után Veres András püspök a lovagkirály oltalmába helyezte Győr városát, az egyházmegyét, annak minden lakóját, a családokat, az ifjúságot, a betegeket és a szenvedőket külön is említve.

Trautwein Éva
Fotó: Horváth Gábor / Győri Egyházmegye

Erdő Péter bíboros birtokba vette új címtemplomát Rómában

(Folytatás az 1. oldalról)

Az ünnepélyes liturgia kezdetén Benedetto Togliá, a rend prokurátora köszöntötte a főpásztort, és örömet fejezte ki, hogy a címtemplomnak új tulajdonosa van a magyar bíboros személyében.

A zsúfolásig megtelt Szent Franciska-bazilikában jelen volt Angelo Bagnasco bíboros, az olasz püspöki konferencia és az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) emeritus elnöke; Piero Marini érsek, nyugalmazott pápai szertartó, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusok Pápai Bizottságának egykori elnöke; Giuseppe Sciacca érsek, továbbá számos püspök és apát. Együtt ünnepelt az egybegyűltekekkel a kanadai John Dunlap, a Szuverén Máltai Lovagrend nagymestere; Habsburg-Lotharingiai Eduard szentszéki nagykövet; Kovács Ádám Zoltán római magyar nagykövet és Németh Norbert, a Pápai Magyar Intézet rektora. A szentmisén együtt ünnepelt Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök; Süllei László, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye általános helynöke és a főegyházmegye hivatalának munkatársai.

Erdő Péter bíboros olasz és magyar nyelvű szentbeszédében köszönetet mondott Ferenc pápának, hogy „ezt a gyönyörű templomot” jelölje ki számára címtemplomnak, amelyet Santa Maria Novának hívnak, de Santa Francesca Romana-templomnak is neveznek, s különleges kapcsolat fűzi Róma városához, amely-

nek Szent Franciska az egyik védőszentje.

A főpásztor felelevenítette, hogy húsz évvel ezelőtt, amikor Szent II. János Pál pápa meghívta, hogy legyen a bíborosi kollégium tagja, címtemplomának a Santa Balbinának szentelt ókeresztény bazilikát jelölte ki. Időközben azonban az épület alapota annyira leromlott, hogy liturgiát már nem lehet ott ünnepelni.

Erdő Péter bíboros a továbbiakban hangsúlyozta: „A mai evangélium arra a kapcsolatra irányítja a figyelmünket, amely a tanítványokat Jézus Krisztushoz köti. Hűségnek kell lennünk hozzá, mert a vele való

kapcsolatunk szorosabb, mint bármilyen rokonság, és el kell viselnünk a szenvedést, sőt az igazi tanítványnak készen kell állnia arra is, hogy életét adja Krisztusért! *Máté evangéliumának* soraiból már érezzük az üldözött tanítványok közösségének létkörét.

Az 1960-as évek vége óta a nyugati világban és az Egyházban is a figyelem középpontjában álló értékek egyike a reform. Az Egyházat ugyanis mindig meg kell reformálni, hogy közelebb kerüljön alapítójához, és jobban teljesítse küldetését a változó világban. Azokban az országokban, amelyek a kommunista rendszerben

éltek, és naponta tapasztalták az Egyház üldözöttségét vagy legalábbis elnyomását, a hűséget központi értéknek tekintették. Amikor tehát Szent II. János Pál az ajándékok cseréjéről beszélt, és arról, hogy Európá-

pasztalatainak értékeit is, és az ő segítségével integrálódhatunk abba a közös küldetésbe, amelyre az egész világnak szüksége van.

Ehhez kérjük az erőt Krisztustól! Ebben támogasson minket a Boldog-

Kánonjogi díjat vett át Erdő Péter Rómában

Az olasz képviselőház üléselyén, a Montecitorio-palota Sala della Regina-dísztermében június 30-án ünnepélyes keretek között adták át Erdő Péter bíboros, prímásnak a Vox Canonica 2023 kánonjogi díjat. A *Vox Canonica* egy kánonjogi online folyóirat, amelyet a Lateráni Pápai Egyetem fiatal kánonjogász hallgatói alapítottak három évvel ezelőtt, azzal a céllal, hogy interjúkkal, cikkekkel és tanulmányokkal járuljanak hozzá a kánonjogi tudományokhoz. A rendezvény házigazdái Antonio Baldelli jogász, olasz parlamenti képviselő; Federico Gravino, a nápolyi Luigi Vanvitelli Egyetem professzora, valamint Rosario Vitale kánonjogász, a *Vox Canonica* alapítója voltak. A meghívott vendégek között helyet foglaltak az olasz közélet és a kánonjogi világ jeles képviselői, továbbá Német László belgrádi érsek, az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) alelnöke; Habsburg-Lotharingiai Eduard szentszéki magyar nagykövet; Kovács Ádám Zoltán római magyar nagykövet; Németh Norbert, a Pápai Magyar Intézet rektora; Mohos Gábor, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke; Süllei László, a főegyházmegye általános helynöke, valamint a főegyházmegye munkatársai. Erdő Péter bíboros örömet fejezte ki, hogy idén neki ítelték a díjat, amely nemcsak jogi, hanem teológiai és lelkipásztori szempontból is fontos elismerés. A főpásztor ezt követően előadást tartott *Az egyházi rend szentsége és az egyházkormányzati hatalom* címmel.

nek két tüdővel kell lélegeznie, nemcsak a kereszténység keleti és nyugati formáira gondolt, hanem azokra a tapasztalatokra is, amelyeket a keresztény közösségek Európa és a világ különböző részein éltek meg.

Ha Krisztusra tekintünk, az ő fényében látjuk meg tanítványai ta-

ságos Szűz Mária és Római Szent Franciska közbenjárása!” – zárta szentbeszédét Erdő Péter bíboros.

Zuffa Tünde
Fotó: Csapó Viktória
Forrás: Esztergom-Budapesti Főegyházmegye

A BIBLIA ÜZENETE

Amikor az Úr a szívéből beszél

Mt 11,25–30

Jézusból nem lenne jó celeb. Nyilvános működése során tanítása és csodái tömegeket vonzottak, folyamatosan sokaság vette körül. Ezek az emberek különböző távolságból és különféle intenzitással követték, kísérték figyelemmel tevékenységét. De egy mai hírességgel való párhuzam itt meg is áll: saját magáról Jézus rendkívül keveset osztott meg másokkal. Hogy mi mozgatja őt, milyen érzései vannak, ki áll közel hozzá, mi a titka – az ezekre vonatkozó kijelentéseiből rendkívül keveset jegyeztek fel az evangéliumok, és különösen érvényes ez a szinoptikus evangéliumokra.

Eppen ezért is kivételes szöveghely a Mt 11, 25–30, (párhuzamos helye Lk 10,21–22), ahol Jézus a lelkébe, legbensőbb érzéseibe enged betekintést. De nem pusztán érzéseibe, hanem titkába, önazonosságába, hogy ki is ő valójában. Mit gondolt saját magáról? Egynek tartotta magát a sikeres csodatevők vagy a nagy hatású rabbiakkal?

Nem, Jézus nem a tevékenységei és eredményei alapján határozza meg magát. Sőt, még csak nem is azzal, hogy ő a várva várt Messiás. Személyének lényegét egyetlen kapcsolat határozza meg: az, hogy ő az Atya Fia. Minden más ebből következik.

Így amikor Jézus magáról beszél, akkor az Atyáról beszél: „Áldalak téged Atyám, menny és föld ura, mert elrejtetted ezeket a bölcsék és okosak elől, és kinyilatkoztattad a kicsinyek-

nek.” Saját magáról pedig mint az Atya Fiáról beszél: „Mindent nekem adott át az én Atyám, és senki sem ismeri a Fiút, csak az Atya, s az Atyát sem ismeri senki, csak a Fiú, és akinek a Fiú ki akarja nyilatkoztatni.”

Jézus önazonosságának tartalma az, hogy ő az Atyának a Fia, akivel kölcsönös és kizárólagos ismeret és szeretet fűzi össze. Nem csupán képletes értelemben „fia” Istennek, mint az ószövetségi királyok, akik esetében a fiúi mivolt kiválasztottságot vagy Istenhez való közelséget jelentett, és egyfajta küldetéssel járt. Jézus nem pusztán közel van Istenhez: ő egy az Istennel, mert létét az Atyával való kapcsolat határozza meg. Ez ad identitást neki: ő a Fiú, ő az, aki az Atyát ki tudja nyilvánítani.

Az Atya és a Fiú egysége azonban felénk is megnyílik. Ez a fiúi mivolt az, ami miatt Jézus saját tekintéllyel fordul felénk: „Jöjjetek hozzám mindnyájan!” Amikor arra hív, hogy tőle tanuljunk, aki „szelíd és alázatos szívű”, és ne mástól, akkor nem egy tananyag elsajátítására szólít fel. Hanem arra, hogy engedjük, mi is azok között a kicsinyek között legyünk, akiknek Jézus kinyilvánítja az Atya és a Fiú titkát: olyan titok ez, amely a Jézusba vetett hitre épülő kapcsolatban számunkra is feltárul, és nekünk is új önazonosságot ad.

Tanulunk Jézustól?

Deák Hedvig OP

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (133.)

A liturgikus textíliák között található a bizánci Egyházban az iliton, vagyis az oltárkendőcske, ami a latin rítusban a korporálénak felel meg. Mint oly sok más liturgikus és egyéb eszköznek, ennek is mély szimbolikája van. A szertartástani könyvek azt írják róla, hogy azt a kendőt jelképezi, amely a sírba helyezett Jézus arcát takarta (Jn 20,7). A pap a nagybemenet előtt teríti szét az oltáron, hogy az áldozatra hozott adományokat: a diszkoszon lévő kenyeret és a kehelyben lévő bort rajta helyezze el. Így tehát az oltár harmadik terítőjét jelenti. Az első a „testtakaró”, a durvább lenvászonból készített terítő. A második a színes és díszes „öltözet”. Az iliton pedig egyszerű fehér, összehajtogatott vászonkendő. Egyházunkban ennek külön megáldási szertartása van.

A kezdőáldás után a „szokásos kezdet” imafüzérrel veszi kezdetét a szertartás. Ezt követi a 110. zsoltár. Érdekes, hogy ebben közvetlen utalás nem található a terítőre vonatkozóan. Csak áttételesen lehet felfedezni a párhuzamot. Többszörösen is említi Isten hatalmát, amivel „váltságot küldött az ő népének, örök szerette szövetségét”. Ez pedig utalhat arra, hogy a sírban nyugvó Jézus – akinek arcát a külön kendő borította – vitte végbe a megváltást.

Az első papi imádság még messzebbre megy vissza. Ugyanis nemcsak a síri kendőt, hanem a betlehemi pólyát is felidézi az oltárkendőcskével kapcsolatban. Így kezdődik: „Jézus Krisztus Uristenünk, az élő Istennek Fia és Igéje, ki a mi üdvösségünkért a szeplőtelen Szűztől megtestesültél és születésed után pólyákba takartattál és jászolba helyeztetted.” Majd pedig a folytatásban már a síri kendőről is szól: „a kereszthalál után pedig – melyet érettünk önként elszenvedni kegyeskedtél – tiszta gyolcsba és kendőbe göngyölvél új sírba

tettél”. Végül a tényleges helyzetet említi az ima: azért kell megáldani és megszentelni az ilitont, „hogy méltóvá tétessék legtisztább tested és drága véred isteni titkainak rajta való bemutatására”.

A békességi áldás és a főhajtásra való felhívás után pedig következik a második ima. Természetesnek mondható, hogy szövege itt is alkalmazkodik a bizánci Egyház felfogásához. Ez azt jelenti, hogy nem maga a pap az, aki az áldást adja, hanem ő „csak” kéri ezt az Úrtól: „Jézus Krisztus Uristenünk, fogadd el tőlünk, méltatlan szolgálóidtól, jelen buzgó imádságunkat, s mint jószágos és ember-szerető, kegyeskedjél leküldeni szent áldásodat ez oltárkendőre, és e szenteltvízzel való meghintés által Szentlelked erejével áldd meg és szenteld meg azt!” Ezután a célt is említi az ima: „hogy e kendő új vászonlepel gyanánt szolgáljon szent testednek s drága vérednek”, amint egykor a sírban történt. Itt tehát nincs utalás a korábbi eseményekre.

Végezetül a pap „szenteltvízzel meghinti” – a szerkönyv előírása szerint – az ilitont. Az ima szövege itt passzív formában szól, jelezve Isten működését: „megszenteltek ez az oltárkendő a Szentlélek malasztja és szenteltvízzel való meghintés által, az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében. Ámen”.

Ivancsó István

”

Nem maga a pap az, aki az áldást adja, hanem ő „csak” kéri ezt az Úrtól

LITURGIA

Akik meghívást kaptak a Bárány lakomájára

Mielőtt részese lennénk Krisztus testében és vérében, a liturgia vezetője felemeli a konszekrált és megtört ostyát, majd bibliai igékkel tesz hitvallást. Megismétli azokat a szavakat, amelyekkel Keresztelő János tanúskodott a Jordánhoz közeledő Jézusról: „Íme, az Isten Báránya, íme, aki elveszi a világ bűneit” (Jn 1,29). Ehhez hozzáteszi, amit az angyal mondott János apostolnak, amikor látomásaiban a történelem végén Isten egész udvartartása leborulva dicsőítette Istent: „Boldogok, akik meghívást kaptak a Bárány lakomájára” (Jel 19,9).

A liturgiában a felemelés gesztusa és ezek a szavak kettős célt szolgálnak. Egyrészt rámutatnak Krisztusra, aki felemeltetett a keresztfára, hogy kiengeszteljen bennünket az Atyával, és megújítsa Istennel kötött szövetségünket. Másrészt pedig meghívják Krisztus testének és vérének üdvösségszerző magunkhoz vételére.

A szentmise talán legfontosabb perceiben áldozat és lakoma egységéről szólnak ezek a szent szövegek. A második misekönyörgés általában az áldozat, az áldozás utáni pedig a lakoma, a táplálék témájához kötődik. Liturgi-

ánk így őrzi a jeruzsálemi Templom hagyományát, ahol – az egészen eléggő áldozatok kivételével – az áldozati állat bemutatását többnyire az áldozat felajánlójának és háza népének lakomája követte, ahogy a húsvéti pászkavacsorán. Az Írások szerint Jézus kereszthalála engesztelő áldozat, ami beteljesítette a templomi áldozatok célját. A mi Pászkánk, húsvéti bárányunk maga Jézus (1Kor 5,7), aki átvezet bennünket a halálra az örök életbe.

Ez az a beteljesedés, amiről Jézus gyakran beszélt lakomaként. Egyik alkalommal asztaltársainak egyike így sóhajtott fel: „Boldog, aki asztalhoz telepedhet Isten országában!” (Lk 14,15). Amikor az eucharisztiaiban Krisztus összegyűjt bennünket az oltár asztala körül, ezt a történelem utáni ünnepet elővételezzük. Krisztus egyházi testének tagjaiként együtt örülünk a Báránnyal, aki örökre egyesül menyasszonyával, az Egyházzal, és ahogy az utolsó vacsorán megjövendölte: újra iszik a szőlőtő terméséből Isten országában (Mk 14,25).

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Nursiai Szent Benedek

Július 11.

Előkelő, viszonylag jómódú szülőkől származott, akik Rómába küldték tanulni. A birodalom fővárosa ekkor már hanyatlásnak indult. A császárság székhelye átkerült Konstantinápolyba, és Róma szinte vidéki várossá fejlődött vissza. Az V. századtól állandóan rettegni kellett a barbár germánoktól.

Az Örök Város élvhajhászása és tanuló társainak semmittevése nem vonzotta Benedeket. Hamarosan otthagyta Rómát, és megismerkedett a monasztikus élet különféle formáival. Rövid ideig Enfide (Affile) templomának aszkéta közösségébe tartozott. Subiaco mellett teljes magányba vonult, és a tökéletes lemondást kereste. Így átélhette a szerzetesség és a lelki fejlődés minden fokozatát. Ez az előkészületi idő három évig tarthatott. Nagy Szent Gergely leírta, miként vált meg Benedek a remeteélettől, és lett egy közösség vezetője. Nagy Szent Vazul regulájából Benedek megtanulta, hogy a kolostori közösség kicsiben maga az egyház, mert a tagok egy testként élnek, a feje pedig: Krisztus.

Vicovaro mellett egy szerzetesi közösség élén megkísérelte kolostori fegyelmre nevelni a maguk útján járókat. Láta, mekkora veszélyei vannak a szerzetesi életnek, ha nincsenek rögzítve a szabályai. Visszatért Subiaco, ahol a szerzetesek ismét arra kérték, hogy legyen a szellemi vezetőjük. Erre szétosztotta őket tizenkét kolostorba, ahol a testvérek főleg a monasztikus erényeket (engedelmesség, imádság, munka) gyakorolva éltek.

Subiacóból Monte Cassinóra vezetett az útja: arra a hegyre, amely idővel szimbólummá vált. Míg Subiaco a világtól való elfordulás helye volt Benedek számára, addig Monte Cassinó – Walter Nigg szavaival élve – az „építő ember” teljesedett ki benne. Egy régi erőd és egy hajdani szentély romjaiból kolostort épített, és egységes alkotmányhoz igazodó közös-

séget hozott létre benne. Ezt is, azt is világos terv szerint, monasztikus alapelvekhez igazodva vitte végbe. Pontosan meg volt határozva az imádság, az olvasás és a munka, az étkezés és az alvás ideje. Mindnyájan a szeretet közösségében éltek. Az európai ember természetének megfelelően összekapcsolták a szemlélődő és a tevékeny életet.

Benedek regulája annyi életbölcsestről és Krisztus olyan nagyfokú szeretetéről tanúskodik, hogy az elmúlt évszázadok folyamán a szerzeteseken kívül is megszámlálhatatlanul sok keresztényt magával ragadott. Benedek nem akarta, hogy szabályzatát abszolútnak és egyedül érvényesnek tekintsék, csak kezdetnek ajánlotta. Épített Pakhomioszra, Cassianusra, Vazulra és a többi „elődjére” is. Szabályzata hamarosan általánossá, az európai kolostori élet regulájává vált.

Nagy Szent Gergely szerint halálát megérezve „a templomba vitette magát, és gyengeségében tanítványaira támaszkodva állt ott – kezét az ég felé emelte, így, imádsággal lehelte ki a lelkét”.

L. K.

A hét liturgiája

A év

JÚLIUS 9., ÉVKÖZI 14. VASÁRNAP (Zhao Rong Szent Ágoston áldozópap és társai vértanúk, Lukrécia, Hajna, Vera, Koppány) – Zak 9,9–10 (Íme, közeleg királyod.) – Róm 8,9,11–13 (Ha lélekkel elfojtjátok a test szerinti tetteket, élni fogtok.) – Mt 11,25–30 (Én szelíd vagyok és alázatos szívű – mondja az Úr.) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 220 – EE 677, Ho 220 – EE 149, Ho 126 – EE 598, Ho 273 – EE 361.

JÚLIUS 10., HÉTFŐ (Amália, Alma) – Ter 28,10–22a – Mt 9,18–26.

JÚLIUS 11., KEDD – SZENT BENEDEK APÁT, EURÓPA FŐVÉDŐSZENTJE ÜNNEPE (Nóra, Lili, Olga) – Péld 2,1–9 – Mt 19,27–29.

JÚLIUS 12., SZERDA (Izabella, Nelli, Dalma) – Ter 41,55–57; 42,5–7a.17–24a – Mt 10,1–7.

JÚLIUS 13., CSÜTÖRTÖK – Szent Henrik emléknappja (Jenő, Erneszta) – Ter 44,18–21.23b–29; 45,1–5 – Mt 10,7–15.

JÚLIUS 14., PÉNTEK – Lelli Szent Kamill áldozópap emléknappja (Örs, Zalan) – Ter 46,1–7.28–30 – Mt 10,16–23.

JÚLIUS 15., SZOMBAT – Szent Bonaventura püspök és egyháztanító emléknappja (Henrik, Egon, Roland) – Ter 49,29–32; 50,15–26a – Mt 10,24–33.

JÚLIUS 16., ÉVKÖZI 15. VASÁRNAP (Kármel-hegyi Boldogasszony, Valter) – Iz 55,10–11 (Az eső megöntözi a földet, és termővé teszi.) – Róm 8,18–23 (A természet sóvárogva várja Isten fiainak megnyilvánulását.) – Mt 13,1–23 vagy Mt 13,1–9 (Kiment a magvető vetni.) – **Zsolozsma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 222 – EE 591, Ho 222 – EE 144, Ho 127 – EE 596, Ho 273 – EE 361.

Szabad nemet mondani

Eberlein Éva a gyermekek szexuális neveléséről és a bántalmazásról

(Folytatás az 1. oldalról)

– **A kurzusok összefoglaló címe: Egyedül nem megy. Miért pont ez?**

– Mert egyedül valóban nem megy. Szükségünk van Isten segítségére, személyes kapcsolatra. Ha a gyerekeinket hitre neveljük, akkor ez a kapcsolat fogja megtartani őket a szexualitással kapcsolatos döntéseikben. Az Istennel való kapcsolat az, ami alapot nyújt a házasság előtti tisztasági elköteleződéshez. Isten az, aki erőt ad, hogy a Szentlélek által felismerjük azokat a helyzeteket, amiket kerülni kell, és képesek legyünk nemet mondani. És ő az, aki a kellemetlen szituációkban kreativitást ad, hogy tudjuk, hogyan lépünk ki belőlük.

– **Mit tegyen az a keresztény szülő, aki a lehető legjobb akarja adni a gyermekének a szexuális nevelés terén? Neki kell előhozni a témát, vagy jobb, ha megvárja, amíg a gyerek kérdez?**

– Szexuális nevelés alatt legtöbbször a szexuális felvilágosításra gondolnak, arra, amikor a kiskamasz vagy kamasz gyerekünkkel leülünk, és egyet-kettőt beszélgetünk a szexről. De a nevelés nem egy-két nagy beszélgetést jelent. A szexuális nevelés a szülők dolga, de ha megkérdezzük őket, hogyan valósítják meg, általában az a válasz: fogalmuk sincs. Be szokták írni a gyereküket valamilyen kiskamaszoknak, kamaszoknak szóló programra: a lányokat a *Ciklus-show-ra*, a fiúkat a *Titkos küldetésre* vagy a *Teenstarra*, illetve a családi életre nevelésre, és ezek nagyon jó programok. De nem tudják, mit tegyenek, hogyan viselkedjenek, amikor a gyerek óvodáskorban felfedezi, hogy a nemi szervek izgatója jó érzés. Sokan nem tudnak mit válaszolni a gyerekek kérdéseire. Tapasztalható, hogy a szexualitás tabutéma, sokaknak még a nemi szervek nevét is nehéz kimondaniuk. Akadnak, akik azt gondolják, a gyerek attól lesz kíváncsi, ha beszélnek neki erről a témáról, de ez nem igaz, mert a gyerek mindent meg akar ismerni. A saját testét is, a másik testét is, és tudni akarja, hogy ő miért más.

– **Milyen lenne a helyes nevelés?**

– Hogyan tanítjuk meg a gyereket az asztalnál viselkedni? Úgy, hogy ott ülünk az asztalnál, és napról napra oktatgatjuk, hogyan használja az evőeszközöket. Hogyan tanítjuk meg közlekedni? Fogjuk a kezét, megállunk a kereszteződésnél, és a gyerek szépen lassan elsajátítja a biztonságos közlekedés szabályait. A szexuális nevelés nem a nemi közösülésről szóló ismertetést jelent, hanem ott kezdődik, hogy babakorban hogyan törölöm meg a kicsi popsiját, hogyan érek hozzá a nemi szervekhez. A gyerekek már ebben az életkorban átérzik, mi az, amit tabuként kezelünk. Ehelyett sokkal jobb lenne már ekkor megtanítani a nemi szervek elnevezését, és azt, hogy ez is egy testrészünk, tisztán tartjuk, elrejtjük, Isten azért alkotta, mert csodálatos ajándék, öröm forrása, amit majd a házastársunkkal élünk meg. A gyerek gondolkodásában ekkor lefektetjük az alapokat.

– **A másik nemhez tartozóként élni, és a sajátunkban mi tesszük, mi nem. Ebben az életkorban hogyan tudjuk a gyerekeinket megerősíteni a saját nemi identitásukban?**

Sokszor mondhatjuk neki, hogy majd ha férfi leszel, majd ha felnőtt nő leszel...

– **Mi az, amit a maga idejében jó elmondani a gyerekeknek?**

– A kicsi gyerek már kérdezi, hogyan jön ki a baba az anyuka hasából. El lehet kápráztatni őt azzal, hogy milyen csodálatos a testünk, hogyan történik a születés. Kicsit később azt is megkérdezi, hogyan került be oda a baba. El lehet mondani, hogy anyának és apának van egy különleges ölelése. Egy négyöt éves gyerekeknek a nemi aktust el lehet magyarázni úgy, hogy értse, abból élet lesz. Itt kezdődik az életvédelem. Arról, hogy a magzat egy ember, már egészen kicsi korban beszélni lehet: Isten már tudja, milyen a magzat szeme színe, hogyan fog mosolyogni. Az élet tiszteletére már egészen kis korban tanítani lehet őket. A kurzuson arról beszélek, mit és hogyan érdemes mondani ezekben a helyzetekben. Négyöt éves korban természetesen nem az óvszerhasználatról fogunk beszélni, ezt a woke ideológia teszi. De el lehet magyarázni, hogy minden nőnek van havi vérzése, ami azt jelzi, hogy egészséges, és lehet kisbabája.

– **Külföldön már az óvodások ki vannak téve a genderideológiának. Kis korunkban biztosan mindnyájan elgondolkodtunk azon, milyen lenne**

– **A kurzusai között láttam olyat is, ami a bántalmazás megelőzéséről szól. Sokszor azt gondoljuk, idegen emberektől kell féltünk a gyerekeinket. Mit mutatnak a statisztikák? Kik a valódi bántalmazók?**

– Nálunk is előfordul, hogy a hároméves kisfiam a fejére teszi a nővére hajpántját, és bohóckodik vele. Van, amikor engedem, kacagunk rajta, hogy ez milyen vicces. Egy-

– **A bántalmazók kevesebb mint tíz százaléka idegen felnőtt. Az esetek nagy többségében közeli családtag, ismerős,**

– **Nemcsak felnőttek, hanem kicsit idősebb fiatalok is lehetnek bántalmazók. Mi számít bántalmazásnak fiatalok részéről?**

– **Milyen jeleket vehet észre egy szülő?**

– Például azt, hogy valaki sokat akar kettésben lenni a gyerekekkel. Sokszor érinti meg,

– **A megelőzéshez tartozik az is, hogy a gyerekeknek meg kell tanítani, ha bármi ilyesmi történik, azt meg kell mondani a szülőnek. Fontos, hogy érezze, hozzám odajöhet**

Vannak emberek, akiknek a testi érintés a szeretetnyelvük, de megfigyelhetjük, hogy mindenkivel így viselkedik-e az illető, vagy inkább csak a gyerekekkel. Nem normális, hogy a nagybácsi vagy a szomszéd bácsi megsimogatja a nyolcéves kislány combját. Ha ilyen történik, sok szülőnek összeszorul a gyomra, érzi, hogy valami nem stimmel, de lefagy, nem mer megszólalni, mert mi van, ha téved...

Mit fog gondolni a kedves ismerős, ha előhozom ezt a témát? Egyáltalán, mit mondjak neki? A kurzuson használt munkafüzetünkben vannak példabeszélgések, amelyek rávezetnek arra, hogy ilyen esetben hogyan szólítsuk meg az illetőt, miként beszéljünk erről úgy, hogy ne vádoljunk meg. Figyelembe kell venni, hogy a feltételezésünk lehet igaz, de lehet, hogy nem az.

– **Több most a bántalmazás, mint régen, vagy egyszerűen többet beszélünk róla?**

– Gyermekes esetekben előfordulhat például, hogy ovis korban orvosos játékszert, és felfedezik egymás nemi szervét. Ez nem szexuális bántalmazás, hanem gyermeki kíváncsiság. Jó, ha tudjuk, ezt hogyan tegyük helyre. De ha már két-három évvel idősebb gyerek kezdi mutogatni magát, mondjuk, a nagyobb testvér barátja vagy a szomszéd gyerek, az már nem elnézhető. Ha valaki korban, fejlettségben, érettségben nagyobb, erősebb, és manipulálni tudja a kisebbet, az már szexuális bántalmazás.

– **Mit kellene megtanítanunk a gyermeknek a bántalmazás megelőzése érdekében?**

– A szakemberek azt mondják, az az alap, ha a gyerekeknek már egészen kicsi korban megtanítjuk a nemi szervek elnevezését, és azt, hogy ezeket mindig elrejtjük, nem nézzük a másét, nem érintjük meg, nem készítünk róla fotót, és egyáltalán, hogyan viszonyulunk az intim testrészekhez. Ez már nagyjából megvédi őket, mert ha valaki odajön, és meg akarja mutatni neki a magát, a gyerek tudja, hogy ezt nem szabad. A *Jó képek – Rossz képek* című könyv segítségével például már egészen kicsi kortól be lehet gyakorolni, mi az, amit nem nézünk, és hogyan kell az ilyen képekre

reagálni. Tudatosítani kell a gyerekekben, hogy szabad nemet mondania.

A megelőzéshez tartozik az is, hogy a gyerekeknek meg kell tanítani, ha bármi ilyesmi történik, azt meg kell mondani a szülőnek. Fontos, hogy érezze, hozzám odajöhet. Sok szülő azt gondolja, a gyereke bármikor oda tud menni hozzá, el tud mondani neki bármit, bízik benne. De egyáltalán nem biztos, hogy ez valóban így van. A gyerekeknek tudnia kell, hogy ezzel a témával oda kell jönnie hozzám, és ezt be kell gyakorolni. Ha prúd vagyok, a gyerekeknek azt az üzenetet közvetítem az arckifejezéssel, a viselkedéssel, hogy ez csúnya dolog, ettől félünk, ezzel nem foglalkozunk, erről nem beszélünk. Ekkor a gyerek nem fog odajönni. Nem engem fog megkeresni a tabuhelyzetben. De az is lehet, hogy bár elmagyaráztuk neki, mit kell tennie egy kényes helyzetben, ha erőltetjük, hogy azonnal el kell mondania, előfordulhat, hogy lefagy, és nem csinálja, amit tanítottunk neki. Ilyenkor még bűntudata is lesz, hogy nem úgy viselkedett, ahogyan kellett volna, és nem jött oda azonnal hozzánk, s inkább elrejt az egész. Fontos az egyensúly, hogy elérhetőek legyünk, és félelem nélkül oda tudjon fordulni hozzánk.

– **Több most a bántalmazás, mint régen, vagy egyszerűen többet beszélünk róla?**

– Több. Azért is több, mert régen, ha valaki pornót akart nézni, nem volt olyan könnyű dolga, mint ma. Át kellett mennie a barátjához, akiről tudta, hogy az apjának vannak ilyen újságjai és videokazettái. Ha meg sajátot akart, át kellett mennie egy szomszédos faluba vagy kerületbe, ahol nem ismerik, és meg kellett kérnie valakit, hogy vegye meg a magazint egy újságosbódében. Nehezebb volt hozzáférni a pornográf tartalomhoz. És nem volt ennyire durva. A pornográfának nagyon káros hatása van az idegpusztulásra, az agy működésére. Ezek a képek annyira intenzív érzelmeket váltanak ki, hogy beégnek az agyba, nem lehet egykönnyen kiverni a fejből. A pornó ma sokkal könnyebben elérhető, már a kicsi gyerekek is hozzáférnek, és felkelti bennük a kíváncsiságot, a vágyat. Ha nem éri őket ilyen hatás, a gyerekek tíz-tizenkét éves korukig aszexuálisak, nem érdeklődnek eziránt. A pornó vágykeltő hatása miatt a nagyobb gyerekek ki akarják próbálni a látottakat a kisebbekben. A szexuális bántalmazások negyven százalékát a nagyobb gyerek által elkövetett bántalmazás teszi ki, és ez a szám napjainkban tovább nő. Tele van az internet és a média pornográfiaival, ami felerősítette ezt az irányt.

(Eberlein Éva kurzusaira az eberlein.hu oldalon lehet jelentkezni.)

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

Beszéljete az örömhírről, akár alkalmas, akár nem!

Diakónusszentelés Kaposváron

Varga László kaposvári megyéspüspök június 24-én diakónussá szentelte Pohnert Dávid ötödéves papnövendéket, valamint Cszmadia Tibor és Sitkei Lukács akolitusokat a kaposvári Nagyboldogasszony-székesegyházban.

Izgultok? Van miért! – kezdte prédikációját a főpásztor. – Elég hosszú út van mögöttetek, nem volt könnyű eljutni ehhez a naphoz. Kinekinek megvan a maga hivatástörténete.

Egyetlen ígét adnék ajándékba nektek: amikor Keresztelő Szent János tanúságot tesz Jézusról: „Íme, az Isten Báránya”, akkor hangzik el ez a számomra nagyon fontos mondat Keresztelő Szent János szájából, aki Jézusra mutatva ezt mondja: „Neki növekednie kell, nekem pedig kisebbednem.” Össze is foglaltam a diakónusi és aztán papi hivatás lényegét: Jézusnak növekednie kell az életünkben. Ahhoz pedig nekünk kisebbedniük kell. Tegyetek meg mindent azért, hogy Jézus, aki bennetek él, megnövekedjen az imáitok által – buzdította a szentelendőket a megyéspüspök. – Ne csak imákat mondja-

tok; ne csak a zsolozsmát végezzétek, hanem legyen az egész életetek ima: Istennel való, személyes szeretetkapcsolat. Akkor biztos, hogy Krisztus megnövekszik és átragyog az életetekben, a lelkiéletetekben, a szavaitekben, a tekintetetekben és cselekedeteitekben. Tegyetek meg mindent azért, hogy Krisztus növekedhessen a szolgáló szeretet által az életetekben!

Erre különleges lehetőséget kapott Lukács, aki börtönlelkész itt, Kaposváron – folytatta beszédét Varga László. – Jézus az utolsó ítéletről úgy beszél, hogy „amit a legkisebbek közül eggyel is tettetek, azt velem tettétek”; s elhangzik a szájából az, ami hihetetlen, és amit nem merünk elfogadni: „börtönben voltam, és meglátogattatok; éhes voltam, és ennem adtatok; szomjas voltam, és innom adtatok; ruhátlan vol-

tam, és ruhát adtatok; idegen voltam, és befogadtatok”. Lukács speciális helyzetben van, de Dávidnak és Tibornak is fel kell ismernie Krisztust a szegényben és a szenvedőben, és őt kell szolgálania bennük. Ha ezt teszitek, akkor Krisztus megnövekszik az életetekben, és az egótok a helyére kerül.

Nem kell semmi különleges önmegtagadó gyakorlatot végezni, hogy az egótok kisebb legyen. Elég közösséget vállalni a szenvedőkkel, a szegényekkel, a peremre jutottakkal, és akkor Krisztus növekedni fog az életünkben.

Olyan Egyházat szeretnék, amelyik befogadja azokat, akik szükségét szenvednek.

Olyan Egyházat, amely befogadja az embereket és megerősíti őket a jóban, a szeretetben és igazságban. Olyan Egyházat, amely gyógyítja a szenvedőket és a sebeiket. Ebben ti munkatársaim lesztek mint diakónusok.

Beszéljete az örömhírről, hirdessétek, akár alkalmas, akár alkalmatlan!

Kérjétek, és én is kérem veletek együtt a Szentlelket, hogy mindezt lángoló szívvel, szenvedélyes, tüzes szeretettel tegyétek! Akarjátok nagyszerű diakónusok és keresztények lenni! Sose érjétek be a közepszerűséggel! Ha erre ígert mondotok, és erre kéritek a Szentlelket, akkor ő kiformalja bennetek a szentet – fogalmazott Varga László püspök prédikációjában.

A homíliát követően a szentelendők ígéretet tettek az imára, a zsolozsma végzésére, a szolgálatra, majd az Egyház hagyományára szerint arca borulva készültek fel a szentelés pillanatára, miközben a hívek a Mindenszentek litániáját énekelték.

A főpásztor kézrátétele és felszentelő imája következett; majd az új diakónusok magukra öltötték a stólat és a dalmatikát, mely a szerpapok viselete.

Forrás: Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Fülöp Ildikó

Hitoktatók Te Deuma és diplomaosztó Győrben

A Győri Egyházmegyében szolgáló hitoktatók tanévzáró hálaadó szentmiséjét június 24-én, szombat délelőtt tartották a győri Nagyboldogasszony-székesegyházban. A liturgiát követően vehette át oklevelét a Brenner János Hittudományi Főiskola tizenkét végzős hallgatója.

A szentmisét Veres András megyéspüspök mutatta be, akivel Reisner Ferenc rektor, Végerbauer Richárd rektorhelyettes, Balázs Tamás Alajos, a Győri Egyházmegyei Hitoktatói Szervezet igazgatója és Tájmel Antal győr-szabadhegyi plébános koncelebrált.

Gondviselésnek tartom, hogy Keresztelő Szent János születésnapján tartjuk ezt a hálaadó szentmisét – kezdte szentbeszédét a püspök, aki

kérdés, hogy mit kell tenniük.

Mindnyájunk – papok és hitoktatók – számára milyen jó lenne, hogy ha úgy tudnánk szólni a minket hallgatókhoz, hogy azok bűnbánatot tartva lelkesen kérdezzék: mit tegyünk?

Mindenkinek ilyen „Keresztelő János-életet” adott Isten, hiszen a megkeresztelt ember feladata tanúságot tenni Krisztusról ott, ahová a Gondviselés állította. A ház-

hitról úgy tanúságot tenni, hogy annak gyors és látványos eredményei legyenek, csak rendkívüli embereknek adatik meg.

Elégedjünk meg azzal a személyiséggel, amivel rendelkezünk, és higgyük el azt, hogyha nemcsak a hittanórán akarjuk a ránk bízottakat Isten felé vezetni, hanem érzik a szeretetünkön keresztül azt, hogy értjük vagyunk és bármikor fordulhatnak hozzánk, akkor már közelebb tudjuk őket vinni Krisztushoz.

Akkor tudjuk őket személyes kapcsolatra elvezetni Istenhez, ha rajtuk is látják a vele való élő kapcsolatunkat.

El kell gondolkoznunk, hogy mennyire látszik életünkön az, hogy hívők vagyunk. Mindannyiunknak van tapasztalatunk arról, hogy mit jelent hívő módon tanúságot tenni Krisztusról.

A főpásztor hozzátette: Több és elhivatottabb hitoktatóra lenne szükség a Győri Egyházmegyében. Ennek a világnak az embere a hiteles tanítókat keresi.

A szentmisét követően adta át a megyéspüspök a végzős hallgatóknak az oklevelet. A most zárult szemeszterben egy kántor, kilenc hittanár-kollégiumi nevelő és két katekéta-lelképásztori munkatárs diplomázott a Brenner János Hittudományi Főiskolán.

Köszöntötték Turi Tiborné katolikus hitoktatót, aki a kocsai Vincze Imre Református Általános Iskolából vonult nyugdíjba.

Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Horváth Gábor

Évzáró a Gál Ferenc Egyetemen

Püspöki szentmisével búcsúztatták a tanévet a szegedi Gál Ferenc Egyetem (GFE) oktatói és hallgatói a dómban június 23-án. Az ünnepség keretében megkapták oklevelüket a most végzett hallgatók, emellett díszdiplomákat is átadtak. Gyulay Endre nyugalmazott megyéspüspök hetven évvel ezelőtti diplomaszerezése alkalmából rubinoklevelet vehetett át.

Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök prédikációjában a józan ész fontosságáról beszélt, amelynek művelésében és megtartásában a felsőoktatás felelősségét hangsúlyozta.

A szentmise után Dux László, a GFE rektora köszöntötte a tanévet búcsúztató oktatókat

és hallgatókat. Köszönetet mondott kollégáinak a fegyelemért és az áldozatvállalásokért, amelyek segítségével meg tudtak birkózni a tanév kihívásaival, a szomszédban dúló háború és az energiaválság következményeivel. Elmondta, a tanév elején 465 új hallgatót vettek fel az egyetemre, így a 172 oktató csaknem 1300 hallgató képzését végezte.

Ebben a tanévben az egyetem két szakkollégiummal is bővült: a pedagógiai szakkollégium Szarvason nyílt meg, valamint a békéscsabai gazdasági szakkollégium indítási engedélyt is megkapták – mondta a rektor.

A tanév tudományos rendezvényei közül Dux László kiemelte a szegedi egyházi szakkollégiumok közös tudományos diákköri konferenciáját, amelyet hagyományteremtő céllal

tavasszal rendeztek meg a GFE-n. Az egyetem képzési palettájának bővülését is bejelentette: az intézmény mentálhigiénés családkonzulens mesterképzés indítására kapott engedélyt, továbbá az alkalmazott muzeológus és a kórházpedagógiai szakirányú továbbképzés indítása is megkezdődhet.

A rektor azt is elmondta, hogy a tanév végén háromszáz diplomát adnak ki, a következő tanévre pedig háromszor annyian jelentkeztek az egyetemre, mint tavaly. Az ünnepségen a szegedi hitéleti és világi szakokon végzett negyven friss diplomás vehette át oklevelét.

Köszöntötték a Gál Ferenc Egyetem jogelődjén, a Szegedi Hittudományi Főiskolán 50, 60, 65 és 70 évvel ezelőtti diplomát szerzett

felhívta a figyelmet arra, hogy Egyházunk Jézus Krisztus és a Szűzanya mellett egyedül a Keresztelő földi születésnapját ünnepli meg, ugyanis az ő születése és működése korszakváltó volt. Maga Jézus szólt róla elismerőleg, amikor azt mondta: az asszonyok szülöttei között nincs nagyobb Keresztelő Jánosnál (vö. Mt 11,11). Neki adatott meg, hogy ne csak beszéljen az eljövendő Messiásról, hanem rámutasson. Profétának is kiváló volt. A Szentírásból tudjuk, hogy hatalmas tömegek mentek ki a pusztába, hogy akár étlen-szomjan hallgassák a szavait. Sokan megérttek, másokban felvetődött a

társak vállalják, hogy egymás számára Istenre mutató jeleké válnak. Így szolgálják és segítik egymás üdvösségét. Gyermeükük megkeresztelésekor megígérik, hogy az Isten szeretetére vezetik. Keresztelő Szent János egész létével vált Krisztusra mutató emberré.

Az Egyház felfogása szerint a papok és szerzetesek sajátos hivatása a Krisztusra mutató. A hitoktatói szolgálat is ilyen sajátos hivatás.

Nem lehet pusztán egy hivatalnak vagy munkakörnek tekinteni: egész életünkkel, életformánkkal kell hitoktatóvá válni – hangsúlyozta Veres András. Kétségtelen, hogy a

öregdiákokat, akik arany-, gyémánt-, vas- és rubinokleveleket vettek át.

A díszdiplomások képviselőjében a rubin-diplomás Gyulay Endre püspök mondott beszédet, felidézve az egyházmegyei teológiai oktatás meghonosítóinak alakját, Szent Gellért és Glattfelder Gyula munkásságát, majd felidézte emlékeit a rendszerváltás előtti időszak nehézségeiről.

A nyugalmazott megyéspüspök beszéde végén a Jóisten segítségét kérte, hogy új papi hivatásokkal és elkötelezett hitoktatókkal bővíthessen az egyházmegye közössége.

Forrás: Délmagyar.hu/
Szeged Csanádi Egyházmegye
Fotó: Gémes Sándor

Jézus nem azt kéri, hogy kenyéren és vízen élj

Közösségek otthona a csákvári plébánián

Az ötezer-hatszáz lelkes Csákvár a Székesfehérvári Egyházmegye kisvárosa. A plébánia közösségek otthona, aktív tagjai számos kezdeményezéssel gazdagítják nemcsak a települést, hanem az egyházmegye életét is. A diakónusi évét Csákváron töltő Szlama Ákossal beszélgetve figyeltünk fel az itteni közösségek életére, és látogattuk meg őket.

A plébániai közösség már kilenc éve szervez itt fesztivált, amely megmozgatja a Székesfehérvári Egyházmegye középiskoláit, lehetőséget kínálva nekik arra, hogy a nyári szünetben összekapcsolhassák az önfelelt szórakozást a mély szellemi-lelki tartalommal. Idén július 12-én kezdődik az Ébresztő Fesztivál, és öt napon át testet-lelket megmozgató élmények várják az érdeklődőket. Vajon hogyan tud egy kis plébániai közösség ilyen nagyszabású eseményt szervezni? Néhány lelkes ember odafigyelése, kezdeményezései hatják át a település életét.

Az Ébresztő Fesztivál a település szerelemgyereke. Hamarosan sátrak állnak majd a csákvári tankerületi iskola udvarán, és várják a fesztiválózó fiatalokat. „»Jöjj, kövess engem! Isten álma rólam« – ez mottó jól kifejezi, miről is szól ez a rendezvény. Milyen álmai vannak rólnak Istennek? Mi az, amit belénk gondolt? Mit szeretne, hogyan legyünk boldogok? A fesztivál során végiggondoljuk, mi minden ér bennünket, ami eltávolíthat ettől az álomtól.” Röviden így foglalják össze elképzelésüket a szervezők. Magasiné Kudlik Mónika hitoktató, Szlama Ákos újmisési pap és a csoportvezetésre vállalkozó egyetemista ifisek már hónapok óta készülnek a fesztiválra. A programok megtervezése során az egyik fő szempont, hogy folyamatosan váltsa egymást a szórakozás és a lelki elmélyülés. „Ennek aztán van egy íve, s egyre bensőségesebbé válik az együttlét, miközben a fiatalokkal közösen bejárunk egy utat” – mondja a két fő szervező. Csupa olyan időtöltést szerepel az Ébresztő Fesztivál programjában, ami vonzó a középiskolás korosztály számára, és ami azt üzeni: Jézus nem arra kéri a keresztény embert, hogy csak kenyéren és vízen éljen, és térdepelve imádkozzon – fogalmaz a hitoktató. „A rendezvény tulajdonképpen lehetőség a találkozási, amelyen keresztül nagyszerűen megnyilvánul Isten szava. Vannak kiscsoportok és választható műhelyek. Nőiesség, férfiasság, szexualitás, önismeret, konfliktuskezelés, határhelyzetek – olyan témákról beszélgetünk itt, amelyek foglalkoztatják a tizenéves és húsz év közötti korosztályt. Igénylik, hogy beszéljünk ezekről, vannak kérdéseik” – mondja Szlama Ákos. Sok a szabadidős program is. Ezek egyike például a habparti egy túzóautóval habbal telenyomja az iskola előtt teret, és kezdődik a tánc. A fiatalok kedvelik az éjszakai kincskereső túrát, a táborútnél vidám darabokat adnak elő, de szeretik a lézerharcot és a szabadulósobát is. Esténként szentségimádást tartunk, van közbenjáró imaszol-

gátat, és idén is elhangzanak majd tanúságtételek. Nagy élmény a hegyi mise. Felmásznak a résztvevők a szomszédos Lóállás-tető háromszáz méter magasan fekvő csúcsára, hogy „fentről lássanak rá önmagukra és az istenkapcsolatukra”.

Hogyan lehetséges mindez egy ilyen kis településen? Összeszokott csapat tagjai ülnek az asztalnál: Gerendai Sándor plébános, Magasiné Kudlik Mónika hitoktató és Szlama Ákos újmisési pap, aki diakónusként egy évet töltött Csákváron; mindannyian a szívügyüknek tekintik ezt a kezdeményezést. „Sokat ne-

vetünk együtt. Szokásunk, hogy keddenként többekkel együtt ebédelünk. Ilyenkor születnek az ötletek, és mindig csatlakozik hozzánk valaki, aki segít a megvalósításban, így lesz ereje annak, amit kitaláltunk” – mesélik.

Gerendai Sándor plébános kilenc éve szolgál Csákváron. Ambrózy Tamás, a korábbi plébános jó alapokat hagyott utódjára. „Értékes, szeretetreméltó emberek lakják Csákvárt. Általánosan jellemző rájuk a segítőkészség. Nem akarok mindent fényezni, de a korábbi szolgálati helyeimhez képest csak dicsérni tudom a csákváriakat” – kezdi beszámolóját Gerendai Sándor. A városkában három felekezet él, a legnagyobb a katolikus, amelyhez kétezer-ötszáz, háromezren tartoznak. Templomba körülbelül százötvenen járnak rendszeresen. A plébánia sokféle közösség otthona,

és megvan itt minden, ami ehhez szükséges. Jók az adottságok. Az egyik épületben van egy nagyobb és egy kisebb közösségi terem, a másikban pedig egy még nagyobb. A nagy kert is ideális programhelyszín. Sok a hittanos. A hitoktatók minden órára áthozzák ide az iskolai hittanosokat, szeretnék elérni, hogy a gyerekek kötődjenek a plébániához. Minden korosztállyal foglalkoznak, sikerült megtalálniuk annak a módját is, hogy visszacsábítsák a középiskolába járó, illetve egyetemi tanulmányaik miatt elköltöző fiatalokat is. Az ifik csoportja vonzó közösségi életet él, ők a „Magvetők”. Idén a két pappal Rómába zárandokoltak. Szívesen vállalnak feladatot a plébánia életében, és nyári programjukat az Ébresztő Fesztiválhoz igazítják – mondja lelkesen Mónika.

A plébános katekézist tart a felnőtteknek. A csákváriak ak-

tívák az imaéletben, van rózsafüzér-társulat, és – mint a Székesfehérvári Egyházmegyében sok más plébánián – itt is működik a Prohászka-imacsoport, amelynek tagjai havonta egyszer gyűlnek össze, hogy papi hivatásukért imádkozzanak. Kedden szolozsmázní szoktak, és egész napos szentségimádás is van.

A plébániai karitás egyrészt felvállalja a hagyományos feladatokat, másrészt új kezdeményezéseket is indít – mondja Mónika, aki ebben a közösségben is tevékenykedik. Karácsonykor a csapat tagjai együtt főznek, sütnek, s aztán két-három fogásos ünnepi meleg ételt visznek a rászoruló családoknak. A településen kórház és egyházi idősoththon működik. Ezekbe nemcsak a plébános jár rendszeresen, hanem a karitás tagjai is. A pandémia előtt még vállalkozó kedvű közép-

tizenöt gyerekkel működnek, és vannak, akik református vagy evangélikus hittanra járnak. „A létszám általában se nem nő, se nem csökken. Örülünk, hogy nincs kiiratkozó. De Csákvár is missziós terület, az evangelizáció itt is komolyabb munkát igényel. Segítenek ebben a különféle programok is, a kirándulások, a misztérium- és a pásztortjáték, a keresztútjárás. Ez utóbbi jelentős esemény. Van egy nagy keresztünk, nem könnyű, két ember viszi felváltva. A középiskolásokkal végigmegyünk a településen. Idén Ákos atya saját szöveget írt a keresztúthoz. Járnak betlehemezni is. Negyvenötven családhoz jutunk el” – mondja Mónika.

Adventben jótékonyági vásárt tartanak, már szeptembertől készülnek rá. „A készülődés önmagában is nagy élmény. Asszonyok, gyerekek összegyűlünk, és mindenfélét készítünk. Kedvelt a levendulaszörpünk és rengeteg süteményt sütünk. Ide olyan asszonyok is eljönnek, akik egyébként nem gyakran járnak templomba, de a vásár készületeiben szívesen segítenek. A befolyt összeget aztán a karitásnak adjuk. Idén négyszázezer forintot gyűjtöttünk.”

Ahogy beszélgetünk, Csákvár egyre vonzóbbá válik számomra. Mónika nem itt született, beköltözött. „Kunszentmártoni vagyok. Huszonegy éve élek itt. Könnyen befogadtak a csákváriak. Felnőtt megteremtő vagyok, tizenöt évvel ezelőtt elkezdtem járni egy felnőt bibliai körbe. A plébános naponta friss ételt talál a rászorulóknak. Lelki adóptálás is működik a plébánián, és a családokat két MÉCS közösség fogja össze – sorolják az asztalnál ülők, milyen színes a közösségi életük.

Szeretnek ünnepelni a csákváriak. „A búcsú napja az egyházközségi nap, ilyenkor bulizunk egyet, eszünk, iszunk, imádkozunk” – mondja Sándor atya. Szlama Ákos hozzátesszi: „A lényeg, hogy közösen teremtjük meg, ami a vendéglátáshoz szükséges. Például együtt főzzük az ebédet, bográcsban. Mindenki fontosnak érzi, hogy adjon hozzá valamit. Az emberek nem várják el, hogy kiszolgálják őket, adják, amijük van. Így mindenki magának érzi az ünnepet.” Mónika is ezt a gondolatot viszi tovább: „Megvan az itteniekben az igény, hogy összejöjjenek. Nem kell lasszóval összefogni őket, jönnek maguktól. Legutóbb például nagyon szép volt az úrnappja. A hívek kitakarították, feldíszítették a templomot, sátrakat állítottak, virágképet készítettek. Jöttek a gyerekek, ők szórták a virágszirmokat.” A plébános a kántort dicséri: „Szívvel-lélekkel végzi a szolgálatot. Nagy szerepe van abban, hogy ilyen szép a hitéletünk. Ismeri és érti a liturgiát, és nagyon szép hangja van.”

Csákváron állami iskola működik, negyven fős egy-egy évfolyam. A katolikus hittanos csoportok tizenkét-

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Isten benne van a másik szemében

Látogatás a Szentjánosbogár lelkinapokon Berkenyén

A Szentjánosbogár közösség harminc évvel ezelőtt született olyan családok összefogásával, amelyek azon gondolkodtak, hogyan lehetne átadni a hitet a gyerekeknek. Sajgó Szabolcs jezsuita szerzetes, aki akkor tért haza Kanadából, és *A Szív* újság főszerkesztője volt, meghívta ebből a közösségből Teresa Worowskát, hogy legyen az újság munkatársa és a gyerekvotat vezető szerkesztője. Ebből az együttműködésből született meg a Szentjánosbogár közösség, amit felkarolt a jezsuita rend.

Az eltelt harminc év alatt Magyarország minden zugában volt már Szentjánosbogár gyermek- vagy ifjúsági tábor. Programjait egyetemista korú fiatalok dolgozzák ki. A vezetők hídszerepet töltenek be: a gyerekekhez korban közelebb álló generáció tagjaként érthetővé teszik a fiatalabbak számára hitet, és komoly témákról beszélgetnek velük. Hogy a „bogárelmény” év közben is megmaradjon, Budapesten a Párbeszéd Házában és más településeken is létrejött a Szentjánosbogár klubok, amelyek ugyanúgy, mint a táborok, önkéntes munkán alapulnak.

Az idei gyerektáborok helyszínei Berkenye, Veresegyház, Karancság, Paks, Üröm és Pilisborosjenő, a 16 és 21 éves kor közöttiek számára szervezett, egy héttel később kezdődő ifjúsági táboroké pedig Bóly és Kóka. A gyerektáborokban országszerte 425-en vesznek részt 125 vezetővel. A nyár folyamán lesz még közösségerősítő tábor a vezetőknek, a családok pedig két turnusban találkozhatnak öt-öt napra Miskolcon, a jezsuita kollégiumban.

Berkenye gyönyörű fekvésű nórádi falu. Amikor kedd délután oda látogatunk, már gyülekeznek a fiatalok az esti missziós szentmisére. Szombat este érkeztek a csoportvezetők Budapestről, Békéscsabáról, Sopronból, Dunaharasztiából, Kiskunfélegyházáról és Nőtincsről, vasárnap délután pedig megjötték a gyerekek is, szintén az ország különböző településeiről: a legtöbben Budapestről, mások Sopronból, Pannonhalmáról, Ürömről, Törökbálintról. Az öt gyerekcsoportba és a négy kamaszcsoportba 9-10 éves kortól jelentkezhetnek a gyerekek, a legidősebbek 16 évesek. A tábor vezetője Gintner Kinga, s mint minden Szentjánosbogár táborban, itt is van egy táborvezető pap és egy „háttér”, aki a mindennapi betevőről gondoskodik. Berkenyén most összesen száznegyven táboroznak. Nyolcvan-nyolc szálláshelyet ajánlottak fel számukra a faluban, ugyanis a gyerekek helyi családoknál szállnak meg. Az évről évre visszatérő táborozókhöz mindig csatlakoznak újabb meghívottak és a befogadó családok gyermekei is.

Huszár Domonkos, a Szentjánosbogár Közhasznú Egyesület elnöke 2004 óta „bogarazik”. Tizenháromévesen kezdte a táborozást, egy jóbarátja hívta meg. „Oriási élmény beleszállni a falusi hangulatba és egy család életébe. Hihetetlen, milyen vendégszeretettel fordulnak hozzánk a szállásadók!” – mondja. A családoknál való elszállásolás mellett gyerekként az is megérintette Domonkóst, hogy a csoportvezetők által teremtett légkörben mély beszélgetések és kötődések jöttek létre. „A játépedagógia nagy élmény a gyerekeknek. Ha például a bizalom a téma, azt egy vakvezetős játék előzi meg, ami után már biztossan könnyű a bizalomról beszélgetni” – magyarázza a módszer lényegét.

Nagy-Kapás Rita éppen a templom kertjében van az Agárkosbor nevű, tífós kamaszcsoportjával, hi-

szen nemsokára kezdődik a missziós mise. „Én 2006-ban kezdtem »bogarazni« a hittantanárom javaslatára. A ciszterci gimnáziumba jártam Székesfehérváron. Édesanyámnak megtetszett a tábor neve, így kerültem ide – mondja Rita. – Csoportvezető 2016-tól vagyok, elvégeztem a vezetőképzőt, és most hat vezető mentortárolok. 2006 óta minden táborra emlékszem, ez a közösség jelent a baráti közeget, itt találkoztam a férjemmel. Engem a Szentjánosbogár tart meg.”

Rita elmondja, hogy minden egyes tábornak más és más a témája. „A kamaszokkal most »Nyisd meg a szívem« címmel a felelősségvállalás, a hétköznapokban megélt kereszténység, az istenkapcsolat és a személyes kapcsolatok kérdéseit helyezük a középpontba. A gyerekek táborra pedig idén a teremtésről és az értékvédelemről szól, a címe: »Minden jó, amit alkotott.«”

A játékok nagy szerepet töltenek be a vasárnapi ismerkedésben, s élmény- és játépedagógiai módszerekkel dolgozzák fel a tábor témáira tartozó kérdéseket is. „A reggeli ima után mindennap kivonulunk a szabadba, ahol a mozgásos vagy »jégtörő« játékok segítik a feloldást. A szituációs és tükörjátékok hasznosak a beszélgetések előtt, hiszen a kommunikáció alapja, hogy tudjunk egymásra figyelni, éreztetni a másikkal, hogy biztonságban van – folytatja Rita. – Mi, vezetők is megosztjuk a gondolatainkat a fiatalokkal, és egyfajta példát is tudunk nyújtani nekik. A Szentjánosbogár azért nagyon jó közösség, mert a katolikus értékrend és a Szent Ignác-i lelkiesség az alapja, amelynek lényege: szeretettel figyelni, Krisztus barátai-ként hozzá tartozni. Isten benne van az ölelésben, a humorban, a másik szemében, ott van egy beszélgetésben. A legfantasztikusabb élmény a családoknál való elszállásolás. Mindig vasárnap este derül ki, hogy ki kihez kerül, kezdet fogunk a vendéglátóinkkal, hiszen egy hétig ők szinte olyanok nekünk, mint a szüleink. Idegen emberek legbelsőbb szociális közegébe kerülünk, mégis mind megkapjuk tőlük a szeretetet, a befogadást, a feltétlen nélküliséget. Minden gyerekeknek nagyon jó tapasztalat ez, még azoknak is, akik otthon szeretnek begubózni.”

A missziós misére közben megérkeznek a szállásadók, sőt más falubeliek is. Minden településen a plébános szokta meghirdetni a tábor, ő kéri a híveket, hogy adjanak lakhelyet, reggelit és vacsorát a gyerekeknek. Koronkai Zoltán jezsuita szerzetes lesz a szentmise főcelebránsa, ő most a tábori pap Berkenyén. „Itt hamar jelentkeztek az emberek szállásadónak, ami nagyon jó érzés –

mondja Zoltán atya. – A járvány alatt egy év kimaradt a táborozásból, 2021-ben pedig iskolában kaptunk szállást, így tavaly tértünk vissza ahhoz a hagyományhoz, hogy családok szállásolják el a táborozókat. A szülők részéről nagy bátorság, hogy elengedik a gyerekeket az ország más részébe egy idegen családhoz, és a szállásadók részéről is nagy bá-

Koronkai Zoltán SJ

torság, hogy az otthonukba fogadjanak idegen gyerekeket.”

A táboroknak missziós céljuk is van. „Ahol megyünk, ott felpozícióztatjuk a település mindennapjait, bevonzzuk az Egyház életébe az ott élőket – folytatja Zoltán atya. – Szép ebben a kezdeményezésben, ahogy együttműködünk a helyiekkel. Minden táborunk programjának része, hogy megnézzük az ottani nevezetességeket. Itt most elvittek minket a falumúzeumba, a babamúzeumba, bemutatót tartott egy vadász, és azt is megmutatták nekünk, hogyan lehet kukoricahéjból csuhébabát készíteni. A falubeliek megmutathatják a kincseiket, a sajátosságaikat, és számukra is hasznos az ittlétünk: a gyerekek velünk táboroznak, megismerkednek a vendég gyerekekkel, és a misék, amikor tele van a templom fiatalokkal, nekik is lelki felgyűlést nyújtanak.”

A templomból kihallatszik, ahogy a táborozók gyakorolják a „bogaras” liturgikus énekeket. Egy gitáros énekvezető szembefordul a padsorokkal, rátermetten irányítja az éneklést, szinte olvasni lehet a szájáról a szöveget. A táborozók többsége fehér szentjánosbogaras pólót visel, és mindegyiküknél ott a dalosfüzet.

Koronkai Zoltán és a helyi plébános, Laczkó Mihály vidám énekszórra vonulnak be. Zoltán atya köszöntőjében elmondja: „Gyönyörű helyen vagyunk, de az emberek szíve még szebb: még soha nem sikerült ilyen gyorsan megszervezni a szállást.” Megköszöni a helyieknek a sok programot, amit a táborozóknak szerveztek, és azt is, hogy otthon érezhetik magukat közöttük.

Szentbeszédében Zoltán atya időutazásra hívja a gyerekeket abba a korba, amikor szinte minden második templom védőszentje Szent László volt, s amelyiké pedig nem,

abban is lehetett róla szóló falfestményt találni. A fiatalok egymás után sorolják a szent királyról szóló legendákat, majd Zoltán atya hangsúlyozza: László király olyan vezető volt, aki nem bitorolta a hatalmat, hanem képességeit és gazdagságát közössége, népe, országa javára fordította. Egyszerre volt a régi magyar dicsőség hűségese katonája és segítő, igazságos, jó keresztény. Mivel az evangéliumban a főpapancs hangzott el, a jezsuita szerzetes figyelmeztetett arra, hogy Isten szeretete és az embertársaink iránti szeretet összekapcsolódik. „Az emberek hány százalékát szereted? – kérdezi. – A Jóistent is ennyire szereted.”

A prédikáció elhangzása után három nagyobb táborozó tesz tanúságot arról, mit jelent nekik a „bogarazás”. A két nagylány közül az egyik 2010 óta vesz részt táborokban, most már csoportot is vezet. Felöltötté válását végigkísérte a „Bogár”, ami a

családján kívül az egyetlen biztos pont az életében. Itt megtanult szeretetet adni és kapni, biztonságra lelt. Hasonló tapasztalatokról számolt be egy másik lány is, aki a szüleinek már babakorában látogatta a táborokat. A harmadik tanúságtévő, egy fiú tizenhét évesen csöppent egy olyan bogárcsoportba, ahol a többiek már jól ismerték egymást. Először meg volt rettenve, de a társai addig kérték, hogy jöjjön el a táborba, míg végül kötélnél állt. Csodálkozott, hogy itt mindennap van szentmise, ám amikor látta, hogy gitároznak, énekelnek, mosolyognak, tapsolnak, nevetnek a templomban, teljesen megváltozott a miséhez való hozzáállása. A csoportokban minden kérdésre választ kapott, a legjobb barátait ebben a közösségben találta meg, és maga is nagy gitáros lett. Mint mondja, „beszippantott a Bogár”.

Hatalmas taps követi a tanúságtételeket, majd a könyörgésekben a fiatalok imádkoznak a szenvedélybetegéért, a befogadó családokért, a berkenyeiekért, a papokért, a teremtett világért, sőt a kihalóban lévő állatokért és növényekért is, s az otthon maradtakért, más táborok csoportjaiért és a békéért.

A szentmisén eléneklik Szent Ignác felajánló imáját, a szentáldozás végén pedig olyan hangerővel zengetik a dicsőítő éneket, hogy majd szétrepednek a templom falai. Ugyanilyen lelkesek a szentmise végén is, amikor a „Bízz benne, veled az Úr” refrénnél igazi koncerthangulat alakul ki tapsal, énekléssel, mozgással – csak hogy mindezzel Jézust ünneplik.

A másnapi program híretapsorkánál fogadják a gyerekek. Meg fogják látogatni a nórádi kálváriát, majd a szentmise és az ebéd után akadályversenyen vesznek részt. A

táborvezető, Gintner Kinga arra is felhívja a figyelmet, alaposan nézzék meg, nincs-e bennük kullancs, és mindenképpen hozzanak magukkal naptejet a kirándulásra.

Miközben a ministránsok kiosztják a gyerekeknek a berkenyeiek ajándékát, egy képeslapot a faluról, a helyiek pedig egy jezsuita imakártyát kapnak, Nusi néni, az egyik szállásadó szívesen mesél nekem arról, mekkora élmény számára gyerekeket befogadni. „Tavaly a lányom Szendehelyen fogadott be táborozókat, ő ajánlott engem a szállás megszervezésére. Hatvan gyereket szereztem szállást. Tele van a szívem a gyerekekkel. Nálam két kislány lakik most. Napközben nincsenek otthon, reggel hétkor én ébresztem őket, este pedig együtt vacsorázunk. Tizenegy unokám van és kilenc dédunokám. Mondtam is a lányoknak, fogadjanak engem úgy, mint egy nagymamát. A gyerekek tartják bennem az erőt, ők az akkumulátoraim. Még soha nem volt olyan, hogy idegen gyerekek lakjanak a házamban, de úgy érzem, ők is az enyémeim lettek. Délután voltam múzeumban a táborozókkal, ott vannak kiállítva a

babáim népviseletbe öltöztetve. A rengeteg fiatal néma csendben, tárt szájjal hallgatta, amit a berkenyei svábok viseletéről meséltem nekik.”

A fiatalok csoportokba verődve ünnepelnek tovább, én pedig ifjabb Hódásági-Molnár János-sal, egy „ösi” táborozóval beszélgetek, akinek a szülei is ott voltak már az első bogártáborban. János 2009-ben született, Pannonhalmáról érkezett a lelki napokra. „A szüleim kiskoromban családos táborokba vittek, később aztán magam is mehettem gyerektáborokba. A zenék nagyon megérintenek, a társaság, a barátok feltöltöttek. Két barátommal vagyok elszállásolva egy családnál. Először mindig izgulunk kicsit, hogy kikhez kerülünk, de sokat jelent, hogy nem vadidegen emberek, hanem katolikusok fogadjanak bennünket. A táborban Istennel vagyok a közösségben, és mindenki velem van, nem úgy, mint más társaságokban. A legjobban a miséket szeretem az énekekkel, imákkal, és hogy el lehet csendesedni.”

Koronkai Zoltán még novíciusként ismerkedett meg a Szentjánosbogár közösséggel. „Jezsuita sajátosság az inkulturáció, ami azt jelenti: alkalmazkodni kell azokhoz az emberekhez, akiknek a misszió szól, jelen esetben a gyerekekhez – mondja nekem a templom bejáratánál, a kereszt tövében, jó nagy gyerekszívajban. – Sokat játszunk, s a reggeli ima és a mise is az ő nyelvükön szól, hogy befogadható legyen számukra. A másik jezsuita sajátosság az, hogy mindig a szeretet áll a középpontban: Jézus Szíve tisztelőiként az irgalmas és szerető, jóságos istenarcot szeretnénk közvetíteni a fiatalok felé. A befogadást is megélljük, hozzánk olyan gyerekek is el tudnak jönni, akik nem jártak még közösségbe.”

Erő, vidámság, figyelem, hála, nyitottság Istenre és egymásra, önismeret, befogadás határozza meg a tábor légkörét, és a fiatalok szinte szárnyalnak mindentől. S közben világitanak, mint a szentjánosbogarak, akiket a pólójukon olvasható Pilinszky-idézet szerint „az Isten küldött szentjánosbogárnak”.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

Az evangelizációs, közösségi, örömteli Egyházért

Fábry Kornéllal, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye kinevezett segédpüspökével beszélgettünk

(Folytatás az 1. oldalról)

Meglepetésként ért a kinevezés, hiszen nemrég szentelték Martos Balázs Levente püspököt, Mohos Gábor atyát pedig megbízták a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásának koordinálásával, tehát úgy tűnt, hogy „minden kerék”.

Ráadásul nem sokkal korábban kaptam az egyházmegyéből dispoziációt: Varga László kaposvári megyéspüspök kinevezett a nagykanizsai Jézus Szíve-templom kisegítő lelkészévé, valamint evangelizációért felelős püspöki helynökké augusztus 10-től. Ezután jött a hívás, és gyorsan kellett döntenem.

Most azt gondolom, az a tapasztalat, amit az elmúlt huszonegy évnyi szolgálatom ideje alatt szereztem, talán képessé tesz arra, hogy megfeleljek ennek a megbízatásnak, és hála Istennek, azóta nagyon sokan jelezték, hogy imádkoznak értem. Köszönöm nekik! Szoktam mondani, hogy ez jó befektetés, mert rendszerint arra kérem Istent, hogy az értem vagy papokért, kispapokért, püspökökért mondott fohászokat sokszorososan fizesse vissza a „feladónak”.

– **Ferenc pápa guardialfieri címzetes püspökké is kinevezte. Hallott már erről a településéről?**

– Megkerestem a térképen. Az olaszországi Campobasso megyében található, kedves, alig több mint ezer lakosú kis település. Egyetlen nevezetessége van: a temploma.

Régi szokás, hogy minden olyan püspök, akinek nincs egyházmegyéje, amelyért felelős lenne, kap egy másik országban levő egyházmegyét. Nincs ott konkrét feladata, ezért „címzetes” püspök.

– **Ellátogat Guardialfieriába?**

– Szándékomban áll. Nagyon rokonszenves település, egy tó is található a közelében. Nincs messze tőle Puglia, ami nagyon szép hely, egyszer, ha már kicsit nyugodtabb lesz körülöttem az élet, szívesen ellátogatok oda.

– **S most mi lesz a Kaposvári egyházmegyei megbízatás sokal?**

– Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyének lettem a kinevezett segédpüspöke, a kaposvári szolgálatok betöltéséről Varga László püspök atyának kell gondoskodnia.

Sajnálom a nagykanizsai híveket, akikről tudom, örültek, hogy megyek hozzájuk, s azt is tudom, hogy sok a tenivaló a Kaposvári Egyházmegye legnagyobb – élő közösségeivel teli – plébániáján.

– **Papi életútján sok éven át meghatározó állomáshely volt Kaposfüred. Mi jellemezte a lelkipásztori szolgálatának ezt a szakaszát?**

– Minden pap életében izgalmas az első plébánosi szolgálati helye. Itt lesz először fe-

lelős a plébánián zajló életért, a plébánia területén élő hívekért és az ott lakókéért. Ez a lehetőségek ideje, a szárnypróbálgatás tere. Nagyon szerettem Kaposfüreden lenni. Elődöm, a nyolcvannolc éves Zalai Ferenc atya negyvenévig volt ott plébános. Már amikor pappá szenteltek,

viszont alkalmuk nyílt a találkozásra.

– **Élményekben gazdag, lelkiileg gyümölcsöző időszak lehetett, amelyet azután egy nagy kihívás követett.**

– 2016 március első péntekén jött a telefonhívás Erdő

már érezték, hogy az út a főváros felé vezet. Végül is szeptemberben búcsúztam el tőlük.

– **Az elmúlt években országosan is ismert pap lett, ez a NEK vezető-szervező teamjében betöltött szerepéből is adódott. Jelenleg az Országos**

később beléptem az Emmánuel Közösségbe. A személyi plébániához kapcsolódó szolgálatom jövője természetesen bíboros atya döntésétől függ.

Az OLI vezetésére öt évre kaptam kinevezést 2021-ben. Azt látom, hogy ezen intézményen keresztül sokat lehet segíteni a lelkipásztoroknak.

Kicsi, de erős, lelkibbe vált Egyház lesz. Egyre sürgetőbb az igény az Egyházban az újak befogadására való nyitottságra. A híveket bátorítani kell, hogy vegyék ki a részüket az evangelizációból. Ferenc pápa azt mondja, a hívek többet tehetnek az evangelizációért, mint a papok. Emlékszem, még a Piarista Gimnáziumban az osztályfőnököm azt mondta nekünk: fiúk, úgy viselkedjétek, hogy egyikőtök magatartásáról az egész iskolát megítélik. A hívek felelőssége hasonló. Tudatosítaniuk kell, hogy az egyes hívő magatartásából, hozzáállásából, viselkedéséből az emberek az egész Egyházat ítélik meg.

Olyan Egyház lenne a legjobb, amelyben világiak és papok együtt tudnak dolgozni az evangelizáció ügyéért. Hála Istennek, az Emmánuel Közösségben ez például már működik. A krisztushívők nyilvános társulásában különféle életállapotú emberek együtt munkálkodnak a közös célért. Összefoglalóan tehát azt mondanám, hogy evangelizációs, közösségi, eucharisztikus, örömteli Egyházat képzelek el.

– **Mi lett a püspöki jelmondata?**

– Nem kaptam sok időt arra, hogy ezt kitaláljam. Azt terveztem, majd egy lelki gyakorlat keretében... De ez nem adatott meg. Ugyanakkor hamar egyértelművé vált számomra, hogy a NEK jelmondatát választom: „Minden forrásom belőled fakad” (Zsolt 87,7). A kongresszus ugyan véget ért, de ez az igazság továbbra is igazság marad, és számomra nagyon sok minden fakad az Eucharishtiában jelen lévő Jézus Krisztusból: béke, öröm, jóság, türelem, hűség – a Szentlélek gyümölcsei.

– **Mikor szentelik püspökké, és kik lesznek a szentelők?**

– Szeptember 2-án 10 órakor lesz a szentelés Budapesten, a Szent István-bazilikában. Erdő Péter bíboros atya szentel, és két társzentelőt kértem meg: Varga László kaposvári megyéspüspököt, illetve Michael Wallace Banach nunciust.

– **Hogyan készül erre az ünnepi alkalomra?**

– Sok idő eltelt még addig, több nyári táborban jelen leszek, a lisszaboni ifjúsági találkozón is szeretnék részt venni. Be kell még szerezni a szentelési eszközöket, kiküldeni a meghívókat, lelkiileg pedig ötnapos lelki gyakorlatot készülni augusztusban.

– **S milyen most az Úrral való kapcsolata?**

– Jó, nagyon jó. Igyekszem sokat imádkozni nemzetünkért, a békéért, Egyházunkért. Alapvetően béke van bennem, ami jó jel.

Körössy László
Fotó: Merényi Zita

akkor elhatároztam, ahová helyeznek, ott szeretnék az elődömmel közösen celebrálni misében bemutatkozni, és elbúcsúztatni őt. Így is történt. Sok mindent meghatároz az új plébános fogadtatása. Engem szeretettel fogadtak a helyiek, amiért azóta is hálás vagyok. Sokak önkéntes munkájának is köszönhető, hogy élő és növekvő közösség jött létre nem is hosszú idő alatt. A munka a plébánia felújításával és kibővítésével kezdődött, valamint azzal, hogy a templom egy félreeső terében létrehoztunk egy fűtött melléképületet, aminek nagyon örültek elsősorban a kisgyermekesek és az idősek.

Később teljesen felújítottuk a templomot, hőszivattyús padlófűtést alakítottunk ki. Innentől kezdve hétfőtől péntekig reggel héttől az esti miséig folyamatosan nyitva volt a templom, és minden órában imádkozott valaki a kihelyezett Oltáriszentség előtt. Hét év alatt tizennégy Alpha-kurzust tartottunk, ami evangelizációs vacsorasorozat nem hívők számára. Közel négyszázan végezték el, és nagyjából négyszázzal nőtt a templomba járók száma. Fontosak voltak a közösségek: hat rózsafüzértársulati csoport alakult, a tiniklub az elsőáldozás után segítette tovább a kiskamaszokat, és ott volt a férfikör, az ének- és zenekar, a ministránsok, a béralkozók, a karitászcsoport, az imacsoporthoz.

Nagyon élveztem a közösségi programokat: a zárandoklatokat, majálisokat, farsangi bálakat, parkolópartikat és a többit. Ezek mind azt szolgálták, hogy a templomba járók barátságokat kössenek, egyre jobban megismerjék egymást, hiszen a szentmisén csak egymás hátát látják, itt

Péter bíboros atyától: felkért a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) főtítkári feladatainak ellátására. Már tavasztól meg kellett volna kezdenem a munkát. Kértem néhány napot, hogy imádkozhassak, hiszen bíboros úr elmondta, hogy ezt a feladatot Budapesten kell végezni. Egy szentségimádásban megerősítést kaptam Jézustól, hogy ezúttal a fővárosban van a helyem.

– **Mit gondol, miért éppen Önre esett a választás?**

– Bíboros úr azt mondta, hogy mindenki engem ajánlott. Utólag megtudtam, hogy Mohos Gábor atya (a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia akkori titkára – a szerk.) egészen biztosan közéjük tartozott.

– **Kaposfüredi tevékenységéről sokan hallhattak az egyházmegyén kívül is, abban az időszakban az Új Ember is interjút közölt Önnel a lelkipásztori szolgálatáról.**

– Nem tudom, lehet, hogy már sokan ismertek. Egy biztos, az Eucharisztia számomra nagyon fontos, és örülök, hogy a 2011-ben megkezdett szentségimádás azóta is folytatódik, hogy eljöttem Füredről.

– **A hívek hogyan engedték el?**

– Fokozatosan. Bíboros atyát kértem, hogy ne kelljen már tavasszal Budapestre mennem, hiszen tanítottam két egyetemen, gimnáziumban, s még három településen szolgáltam. Abban maradtunk, hogy kezdetben heti két napot töltök Pesten. Amikor ezt elmondtam a híveknek,

Lelkipásztori Intézetet (OLI) igazgatja, s a karizmatikus közösségeket összefogó személyi plébánia vezetője. Legújabbán pedig vatikáni kapcsolattartó a 2025-ös szentélőkészítésében. Milyen feladatai lettek ezen a téren?

– Egyelőre csak annyi történt, hogy részt vettem egy zoom meetingen, amelyen a világ összes kijelölt delegációja képviseltette magát. A vatikáni szervezőkkel tárgyaltunk a tervekről, a kiadványokról, a lelki felkészülésről: 2024 lesz az imádság éve, 2025 a jubileumi év. Egyelőre az a tisztem, hogy tájékoztassam a magyar püspöki konferencia tagjait arról, mi zajlik Rómában a szentévvvel kapcsolatosan. Mérlegelni kell például, hogy a sok programból mit lehet nálunk megvalósítani, de elkezdődik majd a zárandokcsoporthoz szervezése is.

– **Hogyan alakul az OLI vezetése, és mi lesz a karizmatikus személyi plébánia sorsa?**

– Nézzük sorban. Korábban a terézvárosi plébániára voltam kinevezve kisegítő lelkésznek, gyakorlatilag a Lehel téren vállaltam szolgálatot Monostori László atyánál azóta, hogy Várnai Péter atya betegsége miatt szükség volt segítségére.

Amikor véget ért a kongresszus, egyrészt az OLI vezetésére kaptam kinevezést, másrészt a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusok Pápai Bizottságához delegáltak, emellett pedig bíboros atya rám bízta a karizmatikusokat összefogó személyi plébániát. A karizmatikusokhoz 1994 óta tartozom, amikor elvégeztem a Szentlélek-semináriumot, majd két évvel

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkáporna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltárszentség előtt.

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75-77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarországra.

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.).

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: július 6., augusztus 7., szeptember 6., október 6., november 6., december 6. (6 óraker)

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagybaldogasszony-főplébánia-templomban.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Mórincz Zsigmond út 141.): Július 17-én 18 órától 20-án 13 óráig a Máriás Papi Mozgalom lelki gyakorlata HÍVEKNEK SÓTI János SJ atyával.

HIVATÁSTISZTÁZÓ ÉV

Forrás hivatástisztázó évet indítanak 18-35 év közötti nőknek Pilszabán. A Forrás-program olyan lehetőség, amely segít abban, hogy felfedezd Isten teljesebb életre hívó hangját.

BÚCSÚI SZENTMISE

Búcsúszentáslón nagyiszülők zárandoklata és járművek megáldása lesz július 30-án. A 11 óraker kezdődő ünnepi szentmisét Brenner József nagypapust mutatja be.

A budapest-belvárosi Nagybaldogasszony-főplébánia-templom búcsújához kapcsolódóan a templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.)

ZARÁNDOKLAT

Zárandoklat a rábavidéki szlovének keresztútján Fekete Szabolcs Benedek segédpüspök vezetésével - 25 kilométeres gyalogos zárandoklat a Vendvidéken

A Boldog Ceferino Intézet, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia cigánypasztorációért munkálkodó szervezete országos romazárandoklatot szervez Mátraverebély-Szentkúton

ELŐADÁS-SOROZAT

A Szent Margit-templom felszentelésének 90. évfordulója alkalmából előadás-sorozatot tartanak a Szent Margit-templomban (Budapest XIII., Szent Margit tér 1.).

KÉPZÉS

Önkéntesképzést indít a Váci Egyházmegye Kórházlelkészi Szolgálat a kórházi pasztoráció segítésére.

lelkipogozók vezetésével. A képzés ingyenes, elvégzése nem kötelez az önkéntességre egyik fél részéről sem.

TOVÁBBKÉPZÉS

A Veszprémi Érseki Főiskola a 2023-as akadémiai évben is gazdag tanulmányi kínálattal várja a hitéleti szakirányú továbbképzések és kurzusok iránt érdeklődőket.

A Főiskolán működő Teológiai Akadémia az olyan érdeklődőknek is lehetőséget nyújt a továbbképzések kurzusain való részvételre.

MEGHÍVÓ

Egészségügyi dolgozók szentmiséje lesz július 29-én, szombaton 18 órától az öbudai főplébánia-templomban (az Árpád híd hídfőjénél) a Budapest-Öbudai Szent Péter és Szent Pál Főplébánia és a Curate Infirmos Közösség szervezésében.

KOLLÉGIUM

Jelentkezés a BJHF kollégiumába. Három felsőoktatási kollégiumot tart fenn a Brenner János Hittudományi Főiskola.

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretettel az Új Ember hasábjain!

Üzenjen névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

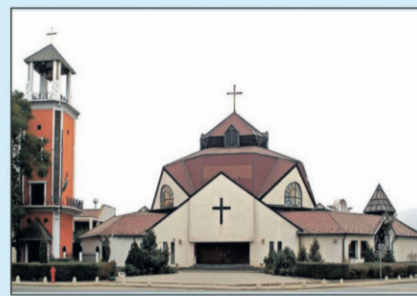
Rövid üzenetben küldje el az ünnepelt nevét és a települést, ahol él, az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk - várjuk jelentkezését!

MÁRIARADNAI BÚCSÚ DÉL-ERDÉLYI BARANGOLÁSSAL október 6-8. | 3 nap | 79.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA +36 20 500 5050 www.viasacra.hu

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203-8912; E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203-8915; E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00 Szombaton 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: https://szgp.hu

ÉLETJÁRADÉK

KATOLIKUS szellemiségű iroda ingatlanért életjáradéki szerződést intéz ügyvédi háttérrel és garanciával.

ELTARTÁS

Házvezetői munkát vagy besegítést vállal leinformálható, gyakorlott hölgy, illetve gondozást, eltartási szerződést kötne időseknél.

HARANG

ÚJ HARANGOT Farkas Titusztól rendeljen, teljes kivitelezéssel! Templomi harangok hangzásra öntve, temetői harangok, emlékharangok, csengők, gongok.

INGATLAN

HOSSZÚ TÁVRA KIADÓ Budapesten, a II. kerületi Ali utcában, kertestégglázh 1. emeletén egy 56 nm-es, másfél szobás, frissen festett és mázolt, félig bútorozott, gázfűtéses, panorámás lakás.

sen festett és mázolt, félig bútorozott, gázfűtéses, panorámás lakás egy vagy két nem dohányzó személynek.

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk.

TÁRSKERESŐ

172/47 éves nő házastársat keres. T.: 06/30-476-4099

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLÓMŰVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

Facebook and Ujember logo with text 'Keressen minket a Facebookon is!' and a thumbs up icon.

Tisztelt Olvasóink! Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük. A szerkesztőség

A hirdetések tartalmáért és azok valóságáért a hirdető vállal felelősséget.

Kiadja a Magyar Kurír Terjesztés a Magyar Posta Rt. Hirlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán. Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely ISSN 0133-1205

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Kőrössi László Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábrián Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvარი Dorottyá, Pálós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Hálaadás a hűséges szolgálatért „Jókedvű és vidám emberként vagy köztünk”

Frajna András gyémántmiséje Kerepesen

Marton Zsolt váci megyéspüspök ezüstmiséjét ünnepelte Maglódon

Frajna András címzetes esperes gyémántmiséjét ünnepelték június 24-én a kerepesi Szent Anna-templomban. Somorjai Péter beszámolóját az ünnepi szentmiséről szerkesztve közöljük.

meg őt testi, lelki és szellemi egészségben, és amikor majd földi élete befejeződik, fogadd őt örömmel országodba! Ismerjük András atya őszinte szerénységét, ezért minden imában fordulunk hozzád, és arra kérünk, hogy mindazt, amit itt a földön szerénysége miatt ő nem fogadott el tőlünk, azt tőled majd sokszorosán kapja meg teljes tökéletességben. Kérünk, áldd meg őt és összes paptársát, hogy minden gondolatukban, minden cselekedetükben téged kövessenek, hitük soha meg ne rendüljön, és testi-lelki megpróbáltatásaik ne csalódássá, hanem a Szentlélek segítségével gyümölcsöző

Június 24-én, Keresztelő Szent János ünnepén megtelt a kerepesi Szent Anna-templom és szinte a templomkert is: Frajna András nyugalmazott plébános pappá szentelésének 60. évfordulóját ünnepelték. A megjelent vendégek létszáma mellett az sem volt mindennapi látvány, hogy a bevonuló menet az oltártól egészen a templomajtóig ért.

„Ő mindenkiért meghalt, hogy akik élnek, ne maguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és föltámadt.” Ezzel a papi jelmonddal vette kezdetét hatvanévnnyi hűséges szolgálata 1963. június 23-án.

Az eseményen jelen volt Beer Miklós püspök, a Váci Egyházmegye nyugalmazott megyéspüspöke; Pető Gábor kerepesi plébános; Vécsey László képviselő; Gyuricza László polgármester; Bakai Kálmán alpolgármester; Balogh Péter Piusz premontrai apát; az esperesi kerület néhány papja és diakónusa; Kerepes város képviselő-testületének tagjai; a nemzetiségi önkormányzatok elnökei és tagjai; és számtalan hívő Szegvártól Monoron és Kerepesen át Budapestig.

Az ünnepi szentmise kezdetén a gyermekek személyre szabott verset adtak elő, majd az alábbi közös imával köszöntötték Frajna András címzetes esperest:

„Mennyei Atyánk!

Lelkipásztorunkért, András atyáért imádkozunk most hozzád. Hálát adunk neked hatvanéves hűséges szolgálatáért, és arra kérünk, részesítsd őt kegyelmed bőségében, hogy hozzád egyre közelebb kerüljön, téged a lehető legjobban megismerjen, szentháromságos közösségében szereteted által folyamatosan jelen lehessen. Jézus által te kitártad a szeretetközösségbe vezető utunk kapuját. Segítsd András atyát, hogy ezen a kapun ő ki s be járjon, és számunkra, a rábízott nyáj számára mindig felragyogtathassa a nálad megtapasztalt végtelen szeretetet! Köszönjük neked András atya szolgálatát, azt a fáradhatatlan és kitartó munkát, amellyel ő, Fiad nyomdokában járva, a hozzád vezető keskeny ösvényt számunkra kitaposta, és ezen az ösvényen minket biztos kézzel vezet. Kérünk, áldd meg és őrizd

hittapasztalattá válhassanak. Kérünk, áldd meg minket is, hogy hűséges nyájként mindig a jó pásztoraink szavára figyeljünk, őket kövessük és szeressük, hogy velük együtt mi is eljuthassunk országodba. Ámen.”

Beer Miklós püspök szentbeszédében méltatta Frajna András elévülhetetlen érdemeit, és többször is párhuzamot vont Keresztelő Szent János ünnepéhez közeli pappá szentelésével.

Az ünnepi szentmise végén Lobmayer Miklós, az egyháztanács elnöke, valamint Gyuricza László Róbert, Kerepes város polgármestere rövid beszéddel köszöntötte a jubiláns Frajna András, aki a tőle megszokott szerénységgel érdemeit közös érdemnek és a jó Isten támogatásának nevezte. A Te Deum eléneklése után Frajna András agapéra invitálta a megjelenteket.

A szervezők köszönetüket fejezik ki mindenkinél, aki önzetlenségével hozzájárult az esemény megvalósításához, valamint a szentmisén a szolgálattevőknek az asszisztenciát, a zenei szolgálatot Szerekován Jánosnak, Keszthelyi Koschler Máriaának, a kórusnak és a kántornak, valamint az Új Kerepesi Polgárőrség szolgálatát, hogy felügyelték a rendezvény biztonságát.

Forrás: Váci Egyházmegye
Fotó: Csokonyi Imre, Purgel Zoltán

A szentmise elején Papp György akolitus és világi elnök köszöntötte a püspököt:

„Kedves Marton Zsolt püspök atya! A Maglódi Római Katolikus Egyházközség nevében szeretettel köszöntöm ezen a jeles napon, amikor huszonöt éve annak, hogy pappá szentelték. Különleges megtiszteltetés plébániánknak, katolikus közösségünknek, hogy településünk szülőtte egyházmegyénk legmagasabb szintű vezetője lett, és szíve, és természetesen családja visszahúzza oda, ahonnan elindult. Több alkalommal nyilatkozott arról, hogy szeretettel és tisztelettel gondolt vissza itteni tanítómestereire, így Horváth József és Barotai Andre atyákra, akik ugyan már nincsenek itt testközben, de lelkük velünk együtt örülhet. Köszönjük, püspök atya, hogy ezüstmiséjét itt, szülővárosának templomában mutatja be, és együtt lehetünk Jézus Krisztussal. Isten éltesse sokáig, püspök atya!”

A szentmise ünnepi szónoka Lédeczi Dénes szolnoki esperes, plébános volt, aki homíliájában Keresztelő Szent János születéséről, az élet ajándékáról, illetve M. S. Mester Mária és Erzsébet találkozására című képeről beszélt. Elmondta, hogy Marton Zsolttal már harmincegy éve ismerik egymást, veszprémi hittanár szakos hallgatóként együtt indultak útnak Isten szolgálatára. Beszéde végén megköszönte a megyéspüspök áldozatos munkáját és elkötelezettségét: „Huszonöt év papi szolgálatért adunk hálát ma. Püspök atya huszonegy éve a papság szentségét élte, amikor 2019-ben még nagyobb feladattal bízták meg: hogy egyházmegyénk főpásztoraként legyen az Ur eszköze.

Hálát adunk veled együtt szüleidért, akik felneveltek téged, minden jó szavukért, iránymutatásukért, hogy támogattak a felnőtt

té válás útján. Hálát adunk tanáraidért, plébánosaidért, előjáróidért, mindazokért, akik életük példájával segítettek téged, a Fokoláre papi közösségért és mindazon lelkeségi mozgalmakért, melyek egyre jézusibbá tettek és formáltak.

Köszönjük az Úrnak, hogy jó kedvű és vidám emberként vagy köztünk, és az imádság embere is vagy. Köszönjük, hogy az idők jeleit látva a világi munkatársakkal és a papsággal, diakónusokkal, a megszentelt életet élőkkel, az akolitusokkal, elkötelezett nőkkel és férfiakal kész vagy együtt építeni az Isten országát. Kívánom, hogy mint püspök, mint a Váci Egyházmegye megyéspüspöke a szelíd és alázatos Krisztus ereje, szeretete, bölcsessége vezessen egyházmegyénk élén még számos éven át, a Lélek erejében! Ámen!”

A szentmise végén az egyházközség plébániái kormányzója, Pálfalvi Tamás is köszöntötte a főpásztort, és átadta a hívek ajándékait.

Marton Zsolt megköszönte a hívek szeretetteljes részvételét, ezüstmisés áldásban részesítette a jelenlévőket, majd az ünneplő közösséget agapéra hívta.

Az ünnepi szentmisén részt vett Németh Mihály evangélikus és Bálint Klára református lelkész is. A szeretetvendégségen pohárköszöntőt mondott Tabányi Pál, Maglód város polgármestere, akivel együtt Marton Zsolt püspök két évig volt önkormányzati képviselő, mielőtt még a papi szemináriumba lépett volna. Az agapét az egyházközség az önkormányzattal közösen készítette elő és bonyolította le. Az egyházközségből sokan hozzájárultak a szép ünnephez szeretetből hozott ajándékkal, munkájukkal, adományaikkal.

Szöveg és fotó: Pesti Györgyi

Tegyük a jót, amíg időnk van!

Emlékezés a június 24-én Esztergomban elhunyt Frajka Félix ferences szerzetesre

Az esztergomi ferences gimnáziumban 1968 őszen találkoztam először Félix atyával. Kedves, fiatal, jó humorú és nagy tudású matematika-fizika szakos tanárnak ismerhettem meg. Szünetekben és az iskolaudvaron sokat beszélgethettünk vele és a többi tanárunkkal is. Teofil atyával, István atyával, Lőrinc atyával, Géza atyával, Ignác atyával, és sorolhatnám még tovább. A mostani diákjainknak szoktam mondani: én nem gimnáziumba jártam, hanem egy ferences szerzetesközösségben sajátítottam el a gimnáziumi tananyagot igen jó szinten. Az akkor ott tanító ferences atyák és testvérek kiváló hangulatot teremtettek egy gimnáziumi tanulmányait végző diák számára. Élén járt ennek a jó hangulatnak a megteremtésében a maga sajátos humorával Félix atya is. Tizenegyedikben matematikára tanított, tizenkettedikben pedig matematikára és fizikára is. Neki köszönhetem, Sándor atya mellett, hogy megszerettem a természettudományokat, és gimnazistaként már tanulhattam Félix atyától a modern fizika igazságait és látásmódját. Ennek lett a következménye, hogy ma-

gam is matematika-fizika szakos tanár lettem ferences szerzetesként.

Félix atya 1930. március 9-én született. Szülőföldje a Jászágó volt, gimnáziumi tanulmányait a jászberényi Lehel Vezér Gimnáziumban végezte kiváló tanulmányi eredménnyel. Hamarosan kapcsolatba került a jászberényi, illetve a gyöngyösi ferences testvérekkel. Egyik este mesélte nekem, hogy a vértanú Lukács Pelbárt ferences atya prédikációja nagyon szíven ütötte őt. Pelbárt atya Szent Ferenc és a leprás találkozásáról elmélkedett, és Félix atya vallomása szerint az ott hallott gondolatok ébresztették szívében a ferences hivatást. A rózsadombi templom bejáratánál el is készítette a hét ferences vértanú domborművét. A másik oldalon Mindszenty József bíboros úr szobra áll. Félix atya a híveknek is sokat beszélt a bíboros úrról, nagyon tisztelte őt, mert sokat tett Magyarországotért. Félix atyának is szívügye volt, hogy hangsúlyozza a magyarság értékeit, szinte minden prédikációjában megtette ezt. Komolyan vette ferences hivatását, igyekezett teljes lélekkel megélni és megköszönni azt az ajándékot, hogy földi

életében Szent Ferenc nyomában járhatott. Azt is sokat emlegette beszélgetéseinkben, hogy ha kijövünk a lateráni bazilikából, ott áll előttünk Szent Ferenc szobra ezzel a fölirattal: „Assisi Szent Ferencnek, Róma, Itália és az egész világ.” Tizenegy éven át laktunk együtt a rózsadombi ferences kolostorban. Az esztergomi

évek után idős korában is közelről ismerhettem őt. Mint a kolostor előjárója és a Kapisztrán Szent János-templom templomigazgatója mindenre és mindenkire odafigyelt, és igen sokat dolgozott. Kívül-belül felújította a templomot, a kolostort is ellátta minden szükséges dologgal. A Szent Angéla-iskola igazgatója is

volt 2003-ig. Igazgatósága alatt elit iskolává alakította ezt az általános iskolát és gimnáziumot. Nagyon szerette a diákokat, a tanárokat és a legegyszerűbb iskolai dolgozókat is.

2014-ben Félix atyától vettem át a Kapisztrán Szent János-templom lelkipásztori szolgálatát és a rendház előjárói tiszttét. Hálásan köszönöm neki, hogy mindent igen jó állapotban adott át, bár nem volt könnyű megválnia a Rózsadombtól. Idős korában is aktívan tevékenykedett, főleg a pasaréti templomban, már csendesebben a Margit körúti kolostorban. Szerette mondogatni: „Tegyük a jót, amíg időnk van!” Valóban így élt élete utolsó pillanataig. Köszönet mindazoknak, akik idős kora gyengeségeiben szeretettel és nagy odafigyeléssel a segítségére voltak. Levente testvérem, az esztergomi ferences idősotthonunk növényeinek és Jeremiás testvéremnek is. Külön köszönet Gellérthegyi Etelkának, aki évtizedeken keresztül volt segítőtje. Isten áldjon, Félix atya! Szép találkozást Assisi Szent Ferenc atyánkkal és az Úr Jézus Krisztussal!

Kiss Menyhért OFM
Fotó: Lambert Attila

HÍREK KÉPEKBEN

● **Nógrádi útja során Novák Katalin** köztársasági elnök a mátra-verbély-szentkúti nemzeti kegyhelyre látogatott június 27-én, Szent László király ünnepén. Az államfő, miután közös zsolozsmán vett részt a zarándokhelyet fenntartó ferences szerzetesekkel, megtekintette a kegyhelyet, és találkozott annak néhány dolgozójával, illetve az éppen ott táborozó gyerekekkel.

● **Jubiláns házaspárok találkozóját** rendezték meg június 24-én Szombathelyen, melynek ismét a székesegyház adott otthont. Idén háromszázötvenen jelentkeztek az egyházmegye felhívására, hogy együtt emlékezzenek arra a napra, amikor igent mondtak egymásra, és hálat adjanak az együtt töltött éveikért. Az ünnepi szentmisét Fekete Szabolcs Benedek segédpüspök mutatta be.

Egyházmegyei kitüntetések a pécsi székesegyház búcsúünnepén

A Pécsi Egyházmegye főtemploma, a Szent Péter és Szent Pál-székesegyház búcsúünnepén, június 29-én hálaadó ünnepi szentmisét mutatott be Felföldi László megyéspüspök. A liturgia zárásaként a közösségért végzett szolgálatot elismerő egyházmegyei kitüntetést adták át nyolc plébániai munkatársnak.

A pécsi székesegyház védőszentjeinek – Szent Péter, az apostolfejedelem és Szent Pál, a népek apostola – közös ünnepén Felföldi László pécsi megyéspüspök homíliájában arra hívta fel a hívek figyelmét, hogy a felolvasott evangéliumi részlet központi mondanivalója napjaink számára az egyéni, személyes hit és a közösség hitének összekapcsolódása.

Az egyéni hit csak kapcsolatban, közösségben élhető meg – hangsúlyozta a főpásztor. – Hogyan segíthetjük egymás hitét, személyes istenkapcsolatát? A szolgálatban. Úgy szolgáljuk Istent, hogy egymásnak szolgálunk. Akik ebbe teljes szívvel bele tudnak állni, azoknak a tanúságtétele másokat is magával ragad. Vissza kell találnunk falun is, városban is az egymástól való elszigeteltségünkben a közösségbe. Azok a közösségek, amelyeknek Szent Pál írta leveleit, nem liturgikus vagy katekézisközösségek voltak, hanem emberi kapcsolatokra épülő közösségek. Az közösségekbe való visszatalálásban adtak példát azok, akiket plébánosaik az egyházmegyei kitüntetésre felterjesztettek – mondta Felföldi László püspök.

Az egyházmegyei elismerésben részesülő híveket méltatva leszögezte: méltóak a köszönetre mindazok, akik önzetlenül, kitartóan segítik, szolgálják egy egész életen át egyházközösségük közösségét; azok, akik elmondhatják Szent Pállal, hogy a jó harcot megharcolták, a hitet megtartották (vö 2Tim 4,7). Jó dolgokat vittek véghez, de harc volt. A hit megtartása érdekében le kellett győzni a csalódásokat, kudarcokat, gyakran a világból érkező elutasítást is. Szolgálatuk tanúságtétel – emelte ki a főpásztor.

Jézus az elhangzott evangéliumi szakaszban megkérdezi tanítványaitól, hogy kinek tartják őt az emberek. Az apostolok válaszában sok minden elhangzik, Jézust azonban nem ez érdekli, hanem tanítványainak személyes tanúságtétele: „Hát ti mit mondtok, ki vagytok?” (Mt 16,15). A saját választunkat tetteinkkel adjuk meg, azzal ahogyan szolgálunk. Harcunk titka a belső szabadság Jézus követésében. A hit és a szeretet feszültsége, elutasításának lehetőség mindig meg volt, és meg-

lesz ebben a világban. A szabad akarat a rossznak és a szenvedésnek okozója. A nagy csoda abban áll, hogy mindennek ellenére harcolják a jó harcot, megőrzik a hitet, és szolgálják a közösséget – mondta homíliája végén Felföldi László.

Az egyházmegyei kitüntetések, az érmek és az oklevelek átadása hagyományosan Szent Péter és Szent Pál apostolok főünnepéhez kapcsolódik a Pécsi Egyházmegyében. A díjat minden évben plébánosi felterjesztésre a Pécsi Egyházmegye megyéspüspöke hagyja jóvá és adja át hét – idén nyolc – plébániai munkatárs szolgálatának elismerésére, akik hosszú időn keresztül egyházközösségük közösségének megalapozására végezték munkájukat.

2023-ban az egyházközösségért végzett szolgálata elismeréséül egyházmegyei kitüntetésben részesült:

Czimer Margit, dombóvári plébánia; Debreceni István, pécsi Szent Ferenc-plébánia; Farkasné Spiegl Anikó, bólyi plébánia; Horváth Istvánné Vörös Anna, dombóvári plébánia; Makkai Zsuzsanna, mohácsi plébánia; Oberling Antalné, magyar-széki plébánia és Pálfi Józsefné, nagydorogi plébánia. Ács Béla – bicserdi plébánia – posztumusz kapta meg a kitüntetést.

Forrás és fotó: Pécsi Egyházmegye

Június 23-án, pénteken a fatimai kegyhely magyar kálváriáján Mindszenty-szobrot avattak és áldottak meg. A Magyarországi Mindszenty Alapítvány képviselője, Kovács Gergely posztulátor tudósítását adjuk közre.

Ápolva a népek szolidaritását Mindszenty-szobrot emeltek és áldottak meg Fatimában

számára, hogy hitvalló bíborosának június 24-e óta nemcsak a nevét viseli Fatimában a magyar kálvária, de ennek első állomásától néhány méternyire, az Ecce homo-jelenet közvetlen közelében kapott helyet ez a krisztusi ihletettségű ábrázolás.

Egy Rómában, 1946-ban készült fénykép ihlette a művészt. A harang alakú bíborpalást formájával az ég felé mutat; a bíboros egyszerre aláztos és fennkölt alakja pedig befelé fordítja a szemlélő figyelmét. A középkori kegszobrokra jellemző mély spiritualitás jellemzi Mindszenty bíboros legújabb, fatimai emlékművét.

A portugál kegyhelyen a Szűzanya, a látnokok és régi szentek ábrázolásain kívül eddig mindössze hat egyházi személy szobrának állítását engedélyezték: XII. Piusz, VI. Pál és II. János Pál pápa, José Alves Correia da Silva leiria-fatimai püspök, Kondor Lajos magyar verbita szerzetes, a látnokok szenttéavatási ügyének posztulátora és mostantól Mindszenty József bíboros. A magyar vonatkozású emlékművek száma jelentős, mert a helyi bazilikában Szent István magyar király szobrát is láthatjuk, és magyarok hozták létre Szűz Mária rendkívüli megjelenésének emlékhelyét is. Egyetlen fontos különbség az eddigi és a mostani magyar szoborállítás között, hogy most először készíthette az alkotást magyar szobrászművész.

A június 23-i szoborállítás tavaly április óta gondviselészerű események sora előzte meg és kísérte. A márványszobor költségét a Portugál-Magyar Együttműködési Egyesület, a posztamensét a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia biztosította. A fatimai szállítmányozó cég

vezetője, amikor meghallotta, hogy kinek a szobrát kellene fuvaroznia, felajánlotta ingyenes közreműködését, és külön figyelmességéből a lenygel sofőrjét.

A felállítás általában két napot igénylő munkájára mindössze egy nap állt Rieger Tibor munkatársa, Fáskesti István kőfaragó és szoborállító mester és a néhány helyi és anyaországi segítő rendelkezésére. A csapat sok előzetes aggodalmára végül azt a megnyugtató választ találták, hogy biztosan a segítségükre lesz a fatimai Szűzanya is. A legnagyobb veszélyeket rejtő első munkafolyamat eredményeként 38 fokos

hőségben a szobor éppen déli 12 órára került a talapzatára. A közös Úrangyala-imádság után estére végül minden elkészült.

A szobor portugál-magyar felirata Mindszenty bíboros 1972. október 13-i fatimai beszédének egy fontos mondatát idézi: „Portugálok (és) magyarok ápoljátok a népek szolidaritását szeretetben, megértésben, egymás segítségében.”

Június 24-én, a Portugáliában nagy tiszteletnek örvendő Keresztelő Szent János ünnepének előnapján a magyar keresztút bejáratánál Carlos Cabecinhas, a fatimai szentély rektora és Tömördi Viktor ferences

szertetestanár leplezte le Mindszenty bíboros szobrát.

Köszöntőt mondtak a Portugál-Magyar Együttműködési Egyesület vezetői és Halmi Miklós leköszönő lisszaboni nagykövet, a szoborállítási folyamat lebonyolítóit. Carlos Cabecinhas avatóbeszédében kiemelte: „Történelmének egyik legdrámaibb pillanatában Magyarország népe a fatimai üzenetben a remény jelét találta meg, valamint felhívást arra, hogy ne csüggedjen, hiszen nem a gonoszsága az utolsó szó, Isten az, aki ura a történelemnek is.” Ezért a fatimai magyar kálvária „a magyar nép megpróbáltatásaira emlékeztet bennünket, és valamilyen módon minden olyan elnyomott népre, amely felszabadulásra vágyik és Isten gondjaira bízta magát”.

„Legyen ez a Mindszenty bíboros tiszteletére emelt szobor, mely tanúságot tesz a magyar nép fatimai jelenlétéről, egyrészt felhívás, hogy utánozzuk az ő erényeit, másrészt meghívás, hogy imáinkba foglaljuk mindazokat, akik a hitük miatt üldöztetést szenvednek” – zárta beszédét a szentély rektora.

A magyar állam képviselőjében Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter felidézte a bíboros történelmi szolgálatát, aki „a hit, a nemzet szabadsága és az emberi méltóság ügyében megtörhetetlen és kérlelhetetlen volt”. „Mi, magyarok tudjuk, hogy – Habsburg Ottó szavaival – Mindszenty József napjaink elhozta nekünk a feltámadásunkat.” Mindszenty bíboros életműve egyszerre testesíti meg a magyar keresztény múltat, és egyszerre mutat utat, hogy milyen legyen a jövőnk – fogalmazott a miniszter.

A szoboravatást a Szent István-kápolnában ünnepi szentmise előzte meg, és a fatimai bazilikában Virágh András Gábor, a budapesti Szent István-bazilika orgonaművésze nagy ívű koncertje zárta.

Fotó: Fatimai Kegyhely (Santuário de Fátima)